

OGÓLNOPOLSKI KWARTALNIK PZHiPZF

HODOWCA

Nr 68 • czerwiec 2016 r

ZWIERZĄT FUTERKOWYCH

ISSN 1506-4042

**Stanowisko PZHiPZF
w sprawie projektu ustawy
o ochronie zwierząt**

FURS BEYOND EXPECTATION

TERMIN NASTĘPNEJ AUKCJI
30 MAJ - 5 CZERWIEC 2016

Klaudia Gołabek
redaktor naczelna

Drodzy Czytelnicy!

W czerwcowym wydaniu *Hodowcy Zwierząt Futerkowych* przedstawiamy aktualne działania Polskiego Związku Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych, które zmierzają do rozwoju branży w Polsce. W minionych miesiącach zarząd Związku odbył spotkania w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, ale nie tylko. Wysyłaliśmy także posłom materiały o znaczeniu hodowli zwierząt futerkowych dla gospodarki kraju.

Oprócz relacji z bieżących działań, zachęcamy Państwa do zapoznania się z artykułami naukowymi, które zostały przygotowane adekwatnie do sezonu. Dla tych, którzy są zainteresowani sytuacją na rynku, został opracowany materiał, który stanowi sprawozdanie z piątej, szóstej i siódmej aukcji sezonu. Dodatkowo, na końcowych stronach magazynu, znajduje się sprawozdanie z odbytych komisji sejmowych z minionych dwóch miesięcy.

Ponadto, już teraz serdecznie zapraszamy na seminarium szkoleniowe, które odbędzie się od 2 do 3 września w Tarnowie Podgórny.

Życzymy przyjemnej lektury, zachęcamy do kontaktu z redakcją!

Redakcja

SPIS TREŚCI

- 4 Pismo Ewy Lech, Podsekretarza Stanu w MRiRW do Rajmunda Gąsiorka, Prezesa PZHiPZF
- 5 Zagadnienia na spotkanie w MRiRW
- 6 Pismo PZHiPZF do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Krzysztofa Jurgieła
- 12 Pismo z Departamentu Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii MRiRW do Rajmunda Gąsiorka, Prezesa PZHiPZF
- 14 Projekt p.o. generalnego dyrektora Ochrony Środowiska w sprawie DJP dla hodowlanych nerek
- 16 Pismo PZHiPZF do Krzysztofa Jurgieła, Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
- 18 Obowiązkowa rejestracja urządzeń chłodniczych i urządzeń ochrony przeciwpożarowej
- 19 Rekordowe targi
- 20 Piąta, szósta i siódma aukcja sezonu 2015/2016
- 24 Studenci z Uniwersytetu Techniczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy na zajęciach w Skinpox sp. z o.o.
- 26 MARIAN BRZOZOWSKI, JACEK GOŚ Przyczyny śmiertelności szceniąt norczych podczas odchowu
- 30 JUSTYNA WINIARSKA, BOLESŁAW GĄSIOREK Rola dobroczynnych bakterii w utrzymaniu równowagi mikrobiologicznej przewodu pokarmowego zwierząt futerkowych. Stosowanie probiotyków
- 35 Informacja o pracach komisji sejmowych

Hodowca Zwierząt Futerkowych

jest ogólnopolskim kwartalnikiem, zawierającym informacje z zakresu chowu i hodowli mięsożernych zwierząt futerkowych oraz ochrony środowiska, uregulowań prawnych i sytuacji rynkowej, dotyczących tych gatunków zwierząt.

Rada programowa:

dr Tadeusz Jakubowski (przewodniczący Rady)
prof. dr hab. Marian Brzozowski, prof. dr hab. Andrzej Gugolek, prof. dr hab. Krzysztof Kostro, Klaudia Gołabek, Roman Horoszczuk.

Wydawca: PZHiPZF

00-002 Warszawa, ul. Świętokrzyska 20, lok. 301
Prezes Zarządu: Rajmund Gąsiorek
www.pzhipzf.pl

Adres redakcji:

00-002 Warszawa, ul. Świętokrzyska 20, lok. 301
email: k.golabek@pzhipzf.pl

Redaktor naczelna: Klaudia Gołabek

Korekta: Ewa Matyba

Nakład: 2000 egzemplarzy. Redakcja zastrzega sobie prawo dokonywania przeróbek i skrótów w nadesłanych artykułach, nie zwraca niewykorzystanych materiałów oraz nie odpowiada za treść reklam i ogłoszeń. Tłumaczenia z czasopism zagranicznych drukowane są jako obszernie streszczenia. Prawa autorskie i wydawnicze zastrzeżone. Publikacja jest chroniona przepisami prawa autorskiego. Wykonywanie kserokopii lub powielanie inną metodą oraz rozpowszechnianie bez zgody wydawcy, w całości lub części JEST ZABRONIONE i podlega odpowiedzialności karnej.

ISSN 1506-4042

Zdjęcie na okładce: Tadeusz Jakubowski

Warszawa, 2016-04-16

**MINISTERSTWO ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

Podsekretarz Stanu

Ewa Lech

ŻWhzg/ek-8626-6/16(1338)

**Pan
Rajmund Gąsiorek
Prezes
Polskiego Związku Hodowców
i Producentów Zwierząt Futerkowych
ul. Pocztowa 5
62-080 Tarnowo Podgórne**
**Pan
Daniel Chmielewski
Prezes
Polskiego Związku Hodowców
Zwierząt Futerkowych
ul. Świętokrzyska 20 lok. 2
00-002 Warszawa**

Szanowni Panowie Prezesi

W nawiązaniu do ustaleń dokonanych przez Pana Wojciecha Peterę, doradcę Pana Krzysztofa Jurgieła, Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, serdecznie zapraszam Panów Prezesów do wzięcia udziału w spotkaniu poświęconym omówieniu zagadnień dot. stanu i perspektyw hodowli zwierząt futerkowych w Polsce, które zostały zgłoszone przez każdy ze Związków.

Jednocześnie za pośrednictwem Panów Prezesów zapraszam do udziału w spotkaniu pozostałe osoby, które zostały zgłoszone przez Polski Związek Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych oraz Polski Związek Hodowców Zwierząt Futerkowych.

Spotkanie odbędzie się w dniu 21.04.2016 r. o godz. 12.00 w sali nr 142 w gmachu Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w Warszawie, ul. Wspólna 30.

z powodzeniem

Spotkanie w Ministerstwie Rolnictwa

W dniu 21 kwietnia br. w gmachu Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi odbyło się spotkanie, którego celem było omówienie zagadnień dotyczących stanu i perspektyw hodowli zwierząt futerkowych w Polsce. W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w tym podsekretarz stanu pani Ewa Lech, a także Zarząd PZHiPZF oraz PZHZF. Podczas spotkania każdy miał możliwość wypowiedzenia się w sprawach ważnych dla naszej branży.

Mamy nadzieję, że podobne spotkania będą miały miejsce w przyszłości, ponieważ stanowią doskonałą możliwość do rozmów i rozwiązywania bieżących problemów.

Zagadnienia na spotkanie w MRiRW

Dział specjalny produkcji rolnej – hodowla i chów mięsożernych zwierząt futerkowych w Polsce

Według prawodawstwa polskiego, zwierzęta futerkowe uznano za zwierzęta gospodarskie w ustawie o organizacji, hodowli i rozrodzie zwierząt z 1997 roku. Aktualnie obowiązuje ustawa z dnia 29 czerwca 2007 roku (Dz.U. nr 133 poz. 921), w której w rozdziale 1 art. 2. 1, pkt i, zwierzęta futerkowe również zostały zaliczone do zwierząt gospodarskich.

W art. 2. ust. 3) tej ustawy zapisano:

„3) zwierzęta futerkowe – lisa pospolitego (*Vulpes vulpes*), lisa polarnego (*Alopex lagopus*), norkę amerykańską (*Mustela vison*), tchórza (*Mustela putorius*), jenota (*Nyctereutes procyonoides*), nutrię (*Myocastor coypus*), szynszylę (*Chinchilla lanigera*) i królika (*Oryctolagus cuniculus*), utrzymywanych w celu produkcji surowca dla przemysłu futrzarskiego, mięsnego i włókienniczego;”

W art. 2.16. ustawy podano definicję; stado zwierząt futerkowych – jest to grupa zwierząt futerkowych tego samego gatunku, utrzymywana wspólnie w celu otrzymania potomstwa.

Zagadnienia związane z hodowlą i chowem mięsożernych zwierząt futerkowych w Polsce

1. Miejsce hodowli i chowu mięsożernych zwierząt futerkowych w Polskim rolnictwie.
2. Pozycja polskich hodowców oraz ich produktów - surowych skór fermowych zwierząt futerkowych na światowym rynku, funkcjonują-

cym w systemie 4 domów aukcyjnych (Kopenhaga, Helsinki, Toronto i Seattle).

3. Znaczenie hodowli i chowu mięsożernych zwierząt futerkowych w zagospodarowaniu ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego kat. 3 i 2 oraz innych produktów wytworzonych przez przemysł spożywczy.
4. Rola hodowli i chowu mięsożernych zwierząt futerkowych w ochronie środowiska.
5. Oddziaływanie hodowli i chowu mięsożernych zwierząt futerkowych na środowisko.
6. Problemy gospodarstw utrzymujących mięsożerne zwierzę futerkowe, związane z rozwojem i rozszerzaniem hodowli – lokalne plany zagospodarowania przestrzennego, gdzie ma być produkcja rolna?
7. Wpływ hodowli i chowu mięsożernych zwierząt futerkowych na rynek pracy.
8. Wpływ hodowli i chowu mięsożernych zwierząt futerkowych na finanse publiczne i ubezpieczenia społeczne.
9. Projekty legislacyjne o likwidacji hodowli i chowu mięsożernych zwierząt futerkowych.
10. Projekty legislacyjne wpisania na listę zwierząt inwazyjnych fermowych norek i jenotów, i konsekwencje takich regulacji.
11. Wydanie aktu prawnego w sprawie szkolenia osób usypiających zwierzęta futerkowe – delegacja z rozporządzenia unijnego 1099.
12. Rozpatrzenie możliwości skarmiania jednogatunkowych produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego.
13. Przeciwdziałanie szkodliwym działaniom wobec polskiego rolnictwa grup, które pod hasłami ochrony zwierząt i ochrony środowiska niszczą naszą hodowlę.

**POLSKI ZWIĄZEK HODOWCÓW I PRODUCENTÓW
ZWIERZĄT FUTERKOWYCH**

POLISH FUR BREEDERS' ASSOCIATION

Siedziba - 00-002 Warszawa, ul. Świętokrzyska 20

Adres do doręczeń: 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Poczтова 5

Tel 061 814 70 51 fax 061 816 40 27 email: pzhifp@pzhifp.pl

Warszawa, dnia 5 marca 2016r.

L.dz. 7/3/2016

Szanowny Panie Ministrze

Szanowny Pan
Krzysztof Jurgiel
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
ul. Wspólna 30
00-930 Warszawa

W imieniu zarządu Polskiego Związku Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych przedstawiam stanowisko w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt oraz niektórych innych ustaw, w którym przewidziano zapis dotyczący zakazu hodowli zwierząt futerkowych. Polski Związek Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych z siedzibą w Warszawie (dalej jako Związek) jako rolnicze zrzeszenie branżowe zrzeszające hodowców zwierząt futerkowych z całej Polski, chciałby wyrazić stanowczy sprzeciw próbom ograniczenia hodowli w Polsce.

Na wstępie należy zauważyć, że zakaz hodowli zwierząt futerkowych stanowi naruszenie Konstytucji, w szczególności art. 20 i 22.

Artykuł 20 Konstytucji stanowi, że społeczna gospodarka rynkowa oparta na wolności działalności gospodarczej, własności prywatnej oraz solidarności, dialogu i współpracy partnerów społecznych stanowi podstawę ustroju gospodarczego Rzeczypospolitej Polskiej. Z kolei artykuł 22 wskazuje, że ograniczenie wolności działalności gospodarczej jest dopuszczalne tylko w drodze ustawy i tylko ze względu na ważny interes publiczny. Autorzy projektu ustawy, w której przewidziano zakaz hodowli zwierząt futerkowych nie wyjaśnili w sposób wystarczający, jaki interes publiczny przemawia za zakazem hodowli.

Hodowla zwierząt futerkowych stanowi prężnie działającą gałąź rolnictwa. Ma niebagatelny wpływ na polską gospodarkę, a ферmy są miejscem pracy dla tysięcy ludzi. Фермы podlegają rygorystycznym wymogom weterynaryjnym i sanitarnym, a przypadki zaniedbań są jednostkowe.

**POLSKI ZWIĄZEK HODOWCÓW I PRODUCENTÓW
ZWIERZĄT FUTERKOWYCH**

POLISH FUR BREEDERS' ASSOCIATION

Siedziba - 00-002 Warszawa, ul. Świętokrzyska 20

Adres do doręczeń: 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Pocztowa 5

Tel 061 814 70 51 fax 061 816 40 27 email: pzhizpf@pzhizpf.pl

Hodowla zwierząt futerkowych ma prawie 100-letnią historię w Polsce. Wielu hodowców kontynuuje tradycje rodzinne, prowadząc fermy przekazywane z pokolenia na pokolenie.

Znaczna część polskich hodowców zrzeszona jest w związkach branżowych, które czuwają nad przestrzeganiem przez ich członków zasad dobrej praktyki hodowlanej i zapewnieniem dobrostanu zwierząt.

Wprowadzenie zakazu hodowli zwierząt futerkowych będzie stanowić cios wymierzony w tysiące polskich rodzin, a ponadto pociągnie za sobą negatywne skutki dla polskiej gospodarki.

W Polsce, według danych Głównego Inspektoratu Weterynarii, funkcjonuje ok. 750 ferm mięsożernych zwierząt futerkowych, które rocznie produkują ok. 10 000 000 skór norek, ok. 250 000 skór lisów, ok. 50 000 skór jenotów.

Według danych Związku, fermy dają zatrudnienie dla około 50 000 osób – przede wszystkim dla właścicieli gospodarstw i ich rodzin oraz pracowników najemnych pracujących na fermach, ale także dla osób zatrudnionych w branżach powiązanych z hodowlą zwierząt futerkowych - przy pozyskaniu i obróbce skór surowych, w wyspecjalizowanych firmach produkujących sprzęt do hodowli, produkty lecznicze, pasze, w ubojniach bydła, świń, drobiu, przetwórnictwie ryb, w których pozyskuje się uboczne produkty pochodzenia zwierzęcego, przy produkcji zbóż na potrzeby ferm, czy pracujących w garbarniach, zakładach kuśnierskich i innych.

Przed wszystkim jednak fermy zwierząt futerkowych dają pracę mieszkańcom terenów wiejskich, w rejonach byłych PGR, często na terenach, gdzie występują słabe gleby, na których nieopłacalna jest uprawa roślin i zbóż. Duża część pracowników ferm to osoby o niskich kwalifikacjach zawodowych, dla których praca przy hodowli stanowi jedyne stałe źródło utrzymania. Istotne jest, że przy hodowli zatrudniani są pracownicy sezonowi, przy czym ze względu na różne potrzeby w poszczególnych cyklach hodowlanych, sezon w hodowli zwierząt futerkowych jest znacznie dłuższy niż w innych działach rolnictwa i obejmuje miesiące wiosenne, jesienne i zimowe, w których w większości nie są prowadzone prace polowe. Niemniej istotne jest, iż posiadanie przez tych ludzi stałych źródeł dochodu pociąga za sobą korzyści związane ze wzrostem popytu na towary i usługi, przekładające się chociażby na wzrost przychodów do budżetu państwa z tytułu podatków pośrednich.

W regionach, w których znajdują się duże, dobrze zorganizowane fermy podnosi się standard życia miejscowej ludności i ich siła nabywcza, rozwija się handel i usługi, wzrasta liczba miejsc pracy. Hodowcy często angażują się w lokalne sprawy m.in. poprzez działalność charytatywną, wspomaganie lokalnych inicjatyw i inne formy integracji lokalnej społeczności.

**POLSKI ZWIĄZEK HODOWCÓW I PRODUCENTÓW
ZWIERZĄT FUTERKOWYCH**

POLISH FUR BREEDERS' ASSOCIATION

Siedziba - 00-002 Warszawa, ul. Świętokrzyska 20

Adres do doręczeń: 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Pocztowa 5

Tel 061 814 70 51 fax 061 816 40 27 email: pzhizpf@pzhizpf.pl

Zakaz hodowli spowoduje utratę tysięcy miejsc pracy, pozostawiając liczne rodziny bez źródła utrzymania, które zamiast, jak to ma miejsce w tej chwili, płacić podatki i odprowadzać składki ubezpieczeniowo – emerytalne, zaczną korzystać z pomocy państwa.

Polska jest obecnie drugim w Europie producentem skór zwierząt futerkowych, konkurując w tej branży z Danią, Holandią, Finlandią. Polscy hodowcy w ciągu kilkunastu lat osiągnęli bardzo wysoką pozycję na światowym rynku futrzarskim i są znani z wysokiej jakości skór oraz doskonałej organizacji ferm. Liczne polskie przedsiębiorstwa hodowlane stawiane są zagranicznym hodowcom za wzór. Polscy hodowcy, podejmując nierzadko znaczne ryzyko, inwestowali setki milionów złotych w produkcję, dzięki czemu obecnie znajdują się w światowej czołówce producentów skór. Prawie 100% polskich skór sprzedawanych jest przez domy aukcyjne w Helsinkach, Kopenhadze, Seattle i Toronto, gdzie polscy hodowcy cieszą się zasłużoną renomą.

Tylko nieliczne europejskie kraje zdecydowały się na całkowity zakaz hodowli zwierząt futerkowych. Ograniczenie hodowli zwierząt futerkowych w Polsce spowoduje zwiększenie hodowli w Danii, innych krajach skandynawskich, krajach nadbałtyckich i Rosji. Z pewnością hodowla przeniesie się do Chin, gdzie przepisy weterynaryjne czy sanitarne nie są tak rygorystyczne jak w Europie.

Ponadto, hodowla zwierząt futerkowych stanowi ważny element zagospodarowania ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego (kat.3 i 2), wytwarzanych w zakładach przetwórstwa drobiarskiego, mięsnego i rybnego, niezdatnych lub nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi. Zagospodarowanie i unieszkodliwienie tych produktów poprzez ich utylizację przemysłową jest kosztowne i energochłonne, szkodzące naturalnemu środowisku. Utylizacja na fermach zwierząt futerkowych powoduje natomiast obniżenie kosztów produkcji i podniesienie rentowności zakładów, co ułatwia im konkurencję na rynkach europejskich.

Zgodnie z danymi Związku, roczne przychody polskich hodowców z hodowli zwierząt futerkowych wynoszą około 400.000.000 EUR, przy czym prawie 100% to eksport poprzez domy aukcyjne do Chin, Rosji, USA, Korei Południowej i innych krajów. Polscy hodowcy zwierząt futerkowych nie korzystają z pomocy państwa w zakresie dopłat do produkcji, a sama hodowla zwierząt futerkowych jest jednym z najbardziej rentownych działów rolnictwa.

Podkreślić należy, że wbrew obiegowym opiniom, fermy zwierząt futerkowych mają swój udział w ochronie środowiska poprzez zagospodarowanie ok. 600 000 ton ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego czy produkcję nawozu naturalnego. Nie ulega też wątpliwości, że futra naturalne są zdrowe, o jonizacji ujemnej przyjaznej człowiekowi, łatwo poddają się naturalnemu

**POLSKI ZWIĄZEK HODOWCÓW I PRODUCENTÓW
ZWIERZĄT FUTERKOWYCH**

POLISH FUR BREEDERS' ASSOCIATION

Siedziba - 00-002 Warszawa, ul. Świętokrzyska 20

Adres do doręczeń: 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Pocztowa 5

Tel 061 814 70 51 fax 061 816 40 27 email: pzhizpf@pzhizpf.pl

procesowi rozkładu (utylicacji), a więc są bezpieczne dla środowiska, czego nie można powiedzieć o sztucznych futrach powstających jako produkt pochodny w przetwórstwie ropy naftowej.

Hodowla zwierząt futerkowych powoduje również, że zmniejsza się zainteresowanie pozyskiwaniem skór dzikich zwierząt, co ułatwia ich ochronę. Popyt na skóry z dzikich zwierząt maleje gdyż jakość skór od zwierząt, których chów prowadzony jest na fermach jest dużo wyższa niż skór dzikich zwierząt. Hodowla umożliwia również uzyskiwanie w procesie doskonalenia genetycznego nowej jakości okrywy włosowej – istnieje ponad 200 odmian o różnych barwach i zmienionej strukturze włosa.

Właściwe inspekcje sprawują nadzór działalności ferm oraz prowadzą stałą kontrolę dobrostanu hodowanych zwierząt. Ujawnione jednostkowe przypadki zaniedbań nie mogą świadczyć o powszechnych zaniedbaniach w tych obszarach. Związek dba o szkolenia hodowców i podnoszenie poziomu standardów dobrej praktyki hodowlanej w Polsce, śledzi najnowsze trendy w hodowli, diagnostyce i profilaktyce weterynaryjnej, dysponuje własnym laboratorium. Prowadzona przez Związek certyfikacja gospodarstw utrzymujących zwierzęta futerkowe jest formą audytu wewnętrznego. Ma ona na celu pomoc hodowcom w spełnieniu podstawowych wymogów prawa dotyczących ich hodowli w zakresie bioasekuracji ferm, obrotu ubocznymi produktami pochodzenia zwierzęcego, dobrostanu, prowadzenia dokumentacji itp. Hodowcy chętnie korzystają z tej pomocy w celu poprawienia warunków hodowli, czerpiąc z doświadczenia i umiejętności członków Związku.

Wprowadzenie zakazu hodowli zwierząt futerkowych będzie miało znaczne skutki ekonomiczne, których twórcy projektu nie wskazali w uzasadnieniu projektu. Hodowla zwierząt futerkowych w Polsce prowadzona jest zarówno przez osoby fizyczne, jak i spółki prawa handlowego. Zakaz prowadzenia działalności uszczupli przede wszystkim wpływy z podatków od osób fizycznych oraz od osób prawnych.

Ponadto wprowadzenie zakazu pociągnie za sobą konsekwencje finansowe dla Skarbu Państwa, wynikające z roszczeń odszkodowawczych hodowców. Po zlikwidowaniu hodowli hodowcy zostaną ze zwierzętami stanowiącymi stado podstawowe, maszynami, urządzeniami i innymi ruchomościami przeznaczonymi do hodowli zwierząt futerkowych, których nie da się zagospodarować w inny sposób i wykorzystać do prowadzenia innej działalności. W takiej samej sytuacji znajdują się producenci karmy dla zwierząt. Maszyny do produkcji karmy dla zwierząt mięsożernych nie będą mogły zostać wykorzystane przy produkcji paszy, zatem producenci nie będą mieli możliwości przekwalifikowania produkcji na np. paszę dla drobiu. Roszczenia

**POLSKI ZWIĄZEK HODOWCÓW I PRODUCENTÓW
ZWIERZĄT FUTERKOWYCH**

POLISH FUR BREEDERS' ASSOCIATION

Siedziba - 00-002 Warszawa, ul. Świętokrzyska 20

Adres do doręczeń: 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Pocztowa 5

Tel 061 814 70 51 fax 061 816 40 27 email: pzhifp@pzhifp.pl

odszkodowawcze mogą objąć również utracone zyski, a jak wskazano wyżej roczne przychody polskich hodowców osiągają kwotę 400.000.000 EUR.

W związku z potencjalnymi roszczeniami odszkodowawczymi hodowców wobec Skarbu Państwa warto zauważyć, że znaczna część hodowców poczyniła wielomilionowe inwestycje na prowadzonych przez siebie fermach, mające na celu zwiększenie i polepszenie jakości hodowli. Koszty takich inwestycji rozłożone są na wiele lat. Szacunkowa wartość majątku ferm zwierząt futerkowych (zainwestowanego w obiekty i zwierzęta) kształtuje się następująco:

Hodowla norek – fermy i zwierzęta:

– samice (2 500 000 x 70 EURO = 175 000 000 EURO)	735 000 000 PLN
– samce (500 000 x 70 EURO = 35 000 000 EURO)	147 000 000 PLN
– wartość ferm (teren, urządzenia, zabudowa)	2 500 000 000 PLN
– kuchnie paszowe	1 000 000 000 PLN
– zakłady obróbki skór	100 000 000 PLN

4 482 000 000 PLN

Lisy i jenoty – fermy i zwierzęta:

400 000 000 PLN

RAZEM

4 882 000 000 PLN

Wprowadzenie zakazu hodowli spowoduje bankructwo wielu z hodowców, którzy nie będą w stanie spłacić zaciągniętych zobowiązań, w tym zwłaszcza kredytów. Należy zaznaczyć, że uzyskane środki w dużej mierze pochodzą z kredytów bankowych i są zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach hodowców.

Związek zwraca przy tym uwagę na zaproponowany w projekcie krótki okres przeznaczony dla zlikwidowania hodowli – autorzy projektu założyli, że hodowle mogą być prowadzone jedynie przez rok od dnia wejścia w życie ustawy. Biorąc pod uwagę skalę hodowli, poczynione inwestycje i wieloletnie umowy podpisane z kontrahentami, roczny okres jest niewystarczający na korzystne zakończenie interesów i prawidłowe zlikwidowanie hodowli, ani na przekwalifikowanie się hodowców i rozpoczęcie innej działalności od podstaw. Hodowcy odczuwają jako niesprawiedliwość i nierówne traktowanie fakt, że działalność, której poświęcili nierzadko całe życie, musi zostać zlikwidowana w przeciągu kilku miesięcy.

**POLSKI ZWIĄZEK HODOWCÓW I PRODUCENTÓW
ZWIERZĄT FUTERKOWYCH**

POLISH FUR BREEDERS' ASSOCIATION

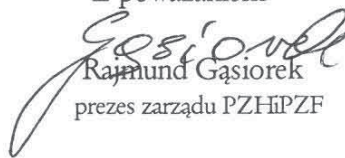
Siedziba - 00-002 Warszawa, ul. Świętokrzyska 20

Adres do doręczeń: 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Pocztowa 5

Tel 061 814 70 51 fax 061 816 40 27 email: pzhizpf@pzhizpf.pl

W związku z powyższym, Związek zaznacza, że jakiegokolwiek ograniczenie hodowli zwierząt futerkowych będzie miało negatywne, długofalowe skutki dla gospodarki, poziomu zatrudnienia oraz środowiska naturalnego. Organy państwa powinny wspierać hodowców, którzy – cenieni na całym świecie – przyczyniają się do budowania pozytywnego wizerunku Polski, zamiast uniemożliwiać im prowadzenie hodowli.

Z poważaniem

Ryszard Gasiorek
prezes zarządu PZHIFZ

**MINISTERSTWO ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI
Departament Bezpieczeństwa
Żywności i Weterynarii**

Warszawa, 2016-03-25

ŻWhzg/ek-053-23/16(1073)

**Pan
Rajmund Gąsior
Prezes Zarządu
Polskiego Związku Hodowców
i Producentów Zwierząt
Futerkowych
ul. Pocztowa 5
62-080 Tarnowo Podgórne**

Szanowny Panie Prezesie

W odpowiedzi na pismo l.dz. 7/3/2016 z dnia 5.03.2016 r. w sprawie stanowiska Polskiego Związku Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych dot. poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt oraz niektórych innych ustaw, w którym m.in. przewidziano przepisy dot. zakazu hodowli i chowu zwierząt na futra, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi uprzejmie informuje, co następuje.

Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi znane są doskonale sprawy hodowców i producentów zwierząt futerkowych, w szczególności negatywny i zniekształcony odbiór tej hodowli przez media i opinię publiczną. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi od wielu lat podejmuje działania wspierające interesy hodowców zwierząt futerkowych, między innymi poprzez prezentowanie stanowiska odnośnie do braku zgody, aby norka amerykańska (*Mustela vison*) i jenot (*Nyctereutes procyonoides*) uznane za zwierzęta gospodarskie, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (Dz. U. Nr 133, poz. 921, z późn. zm.), zostały wpisane przez Ministra Środowiska na listę roślin, zwierząt i grzybów gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi informował również wielokrotnie, że:

- nie może zaakceptować propozycji wprowadzenia zakazu hodowli gatunków zwierząt futerkowych uznanych za zwierzęta gospodarskie, jak również wprowadzenia zmiany w ustawie z dnia 29 czerwca 2007 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt

gospodarskich polegającej na wykreśleniu zwierząt futerkowych z tej ustawy w celu pozbawienia ich statusu zwierząt gospodarskich,

- zwierzęta futerkowe mięsożerne są naturalnym utylizatorem produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określającym przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (Dz. Urz. UE L 300 z 14.11.2009, str. 1, z późn. zm.),
- hodowla zwierząt futerkowych, zarówno w przeszłości jak i obecnie odgrywa ważną rolę jako ogniwo obszaru produkcji zwierzęcej, ponieważ zapewnia miejsca pracy i stanowi źródło dochodów dla hodowców i ich rodzin oraz wielu osób związanych z szeroko pojmowaną obsługą branży futrzarskiej.

Stanowisko Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi nie uległo zmianie i jest zgodne ze stanowiskiem Pana Profesora przedstawionym w piśmie z dnia 17.02.2016 r.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że na stronie internetowej Sejmu RP znajduje się komunikat, że poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt oraz niektórych innych ustaw, który przewidywał wprowadzenie zakazu hodowli i chowu zwierząt w celu pozyskiwania futer, został wycofany.

Z poważaniem

WZ DYREKTORA
DEPARTAMENTU BEZPIECZEŃSTWA
ŻYWNOŚCI I WETERYNARIJ

Hanna Kostrzevska
ZASTĘPCA DYREKTORA

Projekt p.o. generalnego dyrektora Ochrony Środowiska w sprawie DJP dla hodowlanych nerek

Przedstawiamy pismo Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi nawiązujące do pisma pana Krzysztofa Lissowskiego p.o. generalnego dyrektora Ochrony Środowiska, który rozważa dokonanie zmian w zakresie DJP dla nerek i tchórzy oraz obniżenie liczby DJP w odniesieniu do chowu i hodowli nerek, uznając je za przedsięwzięcia mogące potencjalnie oddziaływać na środowisko i uznanie ich za mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, bez względu na liczbę DJP.

Załączamy również w tej sprawie opinię Zarządu PZHiPZF.

Wg rozdzielnika

Zgodnie z pismem pana Krzysztofa Lissowskiego, p.o. generalnego dyrektora Ochrony Środowiska, znak DOOS.soos.0220.1.2016.dkz.4 z dnia 6.04.2016 r., uprzejmie informuję, że w Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska trwają prace nad projektem rozporządzenia, zmieniającego rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Z 2016 r. poz. 71), który zakłada m.in. zaostrenie przepisów określających, kiedy chów i hodowla nerek będzie przedsięwzięciem:

- mogącym zawsze znacząco oddziaływać na środowisko,
- mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Jak wyjaśnił pan K. Lissowski, p.o. generalnego dyrektora Ochrony Środowiska, konieczność dokonania zmian ww. przepisów wynika, cyt. „z *potencjalnej sprawy o naruszenie postanowień Konwencji Berneńskiej nr 2012/3 w związku z rozprzestrzenianiem się norki amerykańskiej (Neovison vison) w Polsce*”.

W odniesieniu do chowu i hodowli nerek amerykańskich, GDOS rozważa obecnie następujące propozycje zmian w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko:

- 1) podwyższenie wartości współczynnika przeliczenia sztuk rzeczywistych na DJP, którego wartość, zgodnie z lp. 27 w załączniku do ww. rozporządzenia, wynosi dla nerek i tchórzy 0,0025;
- 2) obniżenie liczby DJP w odniesieniu do chowu

i hodowli nerek, uznanych za przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, które obecnie wynoszą odpowiednio nie mniej niż 60 DJP, w przypadkach, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 102, lub nie mniej niż 40 DJP, w przypadkach o których mowa § 3 ust. 1 pkt 103 ww. rozporządzenia;

- 3) uznania chowu i hodowli nerek za przedsięwzięcie mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, bez względu na liczbę DJP.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że w licznej korespondencji, którą otrzymałem, władze samorządowe wnioskują o zaostrenie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w taki sposób, aby chów i hodowla nerek, bez względu na liczbę DJP, była zawsze zaliczana do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, wymagających w każdym przypadku przedłożenia decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach takiego przedsięwzięcia.

Ostatnio otrzymałem uchwałę Nr X/203/16 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 23 lutego 2016 r. w sprawie przyjęcia stanowiska Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego, dotyczącego zaostrenia przepisów prawa o ochronie środowiska, w szczególności uzyskania decyzji środowiskowej dla każdej hodowli nerek, bez względu na jej wielkość. Z uzasadnienia tej uchwały wynika m.in., że celem podejmowanych działań nie jest ograniczenie hodowli nerek amerykańskich, gdyż Sejmik Województwa

Zachodniopomorskiego stoi na stanowisku, że wiele istniejących ferm nerek amerykańskich prowadzonych jest zgodnie z obowiązującymi przepisami, w tym w zakresie dobrostanu zwierząt. Ponadto фермы te przynoszą realny dochód i miejsca pracy na terenach, gdzie są zlokalizowane. Natomiast celowe jest dążenie do zmiany regulacji prawnych w taki sposób, aby zostały uwzględnione zarówno interesy przedsiębiorców zakładających hodowlę nerek amerykańskich, jak i interesy społeczności oraz władz lokalnych. W opinii Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego, realizację takiego celu umożliwi zmiana przepisów przedmiotowego rozporządzenia w taki sposób, aby chów i hodowla nerek amerykańskich w liczbie do 210 DJP była przedsięwzięciem mogącym potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Taki przepis umożliwiłby właściwemu organowi – wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta właściwemu dla lokalizacji nowej фермы, rozważenie, czy powstająca ferma wymaga nałożenia na inwestora obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. W przypadku nałożenia na inwestora takiego obowiązku, postępowanie musi być prowadzone obligatoryjnie z udziałem społeczeństwa. Postępowanie takie będzie zakończone wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Natomiast chów i hodowla nerek amerykańskich o obsadzie nie mniejszej niż 210 DJP powinna być, tak jak obecnie, zaliczana do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

Mając na względzie odniesienie się do propozycji pana K. Lissowskiego, p.o. generalnego dyrektora Ochrony Środowiska, przedstawionej w piśmie z dnia 6.04.2016 r., w sprawie podjęcia w trybie roboczym współpracy nad projektem rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,

w pierwszej kolejności jestem zainteresowany zebraniem opinii osób związanych z hodowlą nerek amerykańskich.

Biorąc pod uwagę powyższe, uprzejmie proszę o przeanalizowanie wcześniej przedstawionych propozycji GDOŚ i Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego i przesłanie w terminie do dnia 28.04.2016 r. opinii, która z nich będzie możliwa do zaakceptowania przez hodowców nerek amerykańskich lub proszę o przedstawienie propozycji własnych rozwiązań w przedmiotowym zakresie.

W mojej opinii, hodowla zwierząt futerkowych w Polsce, w tym nerek amerykańskich, odgrywa ważną rolę jako ogniwo obszaru produkcji zwierzęcej, ponieważ zapewnia miejsca pracy i stanowi źródło dochodów dla hodowców i ich rodzin oraz wielu osób związanych z szeroko pojmowaną obsługą branży futrzarskiej. Jednocześnie są dla mnie bardzo ważne kwestie ochrony ludzi i środowiska naturalnego przed negatywnym oddziaływaniem obiektów o dużej koncentracji zwierząt gospodarskich, w tym nerek amerykańskich. Jak już wielokrotnie wskazywałem, zarówno lokalizacja, budowa i eksploatacja obiektów utrzymujących zwierzęta futerkowe, w tym norki amerykańskie, jak również hodowla w sposób niezgodny z obowiązującym prawem, wbrew protestom okolicznych mieszkańców oraz władz samorządowych, organizacji rolniczych i społecznych, nie powinny mieć miejsca. Natomiast z licznej korespondencji, którą otrzymałem, wynika, że najwięcej sytuacji konfliktowych pojawia się, gdy inwestor deklaruje budowę фермы nerek amerykańskich o obsadzie do 40 DJP. W związku z tym, stoję na stanowisku, że celowe jest rozpoczęcie dyskusji, w jaki sposób można takich sytuacji konfliktowych uniknąć.

Z poważaniem

MINISTER
Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Krzysztof Jurek

Otrzymują:

1. Instytut Zootechniki
– Państwowy Instytut Badawczy,
ul. Krakowska 1, 32-083 Balice
2. Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt
ul. Sokołowska 3
01-142 Warszawa

3. Polski Związek Hodowców
i Producentów Zwierząt Futerkowych
ul. Pocztowa 5
62-080 Tarnowo Podgórne
4. Polski Związek Hodowców
Zwierząt Futerkowych
ul. Świętokrzyska 20 lok. 2
00-002 Warszawa

**POLSKI ZWIĄZEK HODOWCÓW I PRODUCENTÓW
ZWIERZĄT FUTERKOWYCH**

POLISH FUR BREEDERS' ASSOCIATION

Siedziba - 00-002 Warszawa, ul. Świętokrzyska 20

Oddział - 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Pocztowa 5

Tel 061 814 70 51 fax 061 816 40 27 email: pzhizpf@pzhizpf.pl

L.dz. 15/4/2016

26 kwietnia 2016 r. Warszawa

Sz.P.

Krzysztof Jurgiel

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Szanowny Panie Ministrze,

W odpowiedzi na Pana pismo z dnia 21.04.2016 r. (ŻWhzg/ek-8626-7/16(1440) Polski Związek Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych przedstawia swoją opinię.

**POLSKI ZWIĄZEK
HODOWCÓW I PRODUCENTÓW
ZWIERZĄT FUTERKOWYCH**
ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
NIP 525-20-94-968 Regon 000874888
Oddział w Tarnowie Podgórnej
ul. Pocztowa 5, 62-080 Tarnowo Podgórne
tel./fax 061 814 70 51

Z poważaniem

Klaudia Gołąbek

Dyrektor Polskiego Związku Hodowców
i Producentów Zwierząt Futerkowych

DYREKTOR GENERALNY

Polskiego Związku Hodowców
i Producentów Zwierząt Futerkowych

Klaudia Gołąbek
Klaudia Gołąbek

**POLSKI ZWIĄZEK HODOWCÓW I PRODUCENTÓW
ZWIERZĄT FUTERKOWYCH**

POLISH FUR BREEDERS' ASSOCIATION

Siedziba – 00-002 Warszawa, ul. Świętokrzyska 20

Oddział – 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Poczтовая 5

Tel 061 814 70 51 fax 061 816 40 27 email: pzhifp@pzhifp.pl

Opinia Polskiego Związku Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych w sprawie propozycji GDOŚ i Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego wprowadzenia zmian w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Norka amerykańska hodowana na fermach w Polsce jest zwierzęciem gospodarskim i podobnie jak inne przedsięwzięcia hodowlane w naszym rolnictwie w większym lub mniejszym stopniu oddziałują na środowisko naturalne. W opinii Inspekcji Ochrony Środowiska, która była zaprezentowana na konferencji w 2014 roku hodowla norek nie jest działem gospodarki rolnej, który w szczególny sposób w porównaniu z innymi działami hodowli i przemysłu znacząco wpływałby negatywnie na środowisko.

Wprowadzony w naszych gospodarstwach system zabezpieczenia ferm uniemożliwia ucieczkę zwierząt i dlatego norki hodowlane nie mają nic wspólnego z rozprzestrzenianiem się od lat pięćdziesiątych w Polsce dziko żyjącej norki amerykańskiej (*Neovison vison*). Norka ta była introdukowana do naturalnego środowiska na terenie byłego Związku Radzieckiego i rozprzestrzeniła się na obszarze większości państw europejskich.

Obowiązujące przepisy dotyczące hodowli zwierząt futerkowych są bardzo restrykcyjne, gospodarstwa utrzymujące zwierzęta futerkowe poddawane są stałym kontrolom Inspekcji Weterynaryjnej, Inspekcji Ochrony Środowiska oraz innych organów nadzoru. W większości uzyskują bardzo wysokie oceny. Chcemy podkreślić że polskie fermy norek są jednymi z najnowocześniejszych na świecie i przestrzegają dobrej praktyki hodowlanej. Dzięki bardzo dobrej dbałości o zwierzęta polskie surowe skóry norek są wysoko cenione w domach aukcyjnych za ich wysoką jakość. Jesteśmy trzecim, największym na świecie producentem tych skór. Wszystkie skóry sprzedawane są w światowym systemie domów aukcyjnych. Jesteśmy dumni ze swoich osiągnięć.

Norki zjadają rocznie około 600 tys. ton ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego, których przetworzenie w zakładach utylizacyjnych byłoby bardzo kosztowne, wymagające dużych nakładów energii, a tym samym znacząco **negatywnie** oddziałującym na środowisko.

Odchody norek pozyskiwane są w systemie ściółkowym (ściółką jest słoma) i po pryzmowaniu stanowią doskonały naturalny nawóz organiczny. Z powodzeniem zastępują nawozy sztuczne, których wyprodukowanie odbywa się w polskim przemyśle kosztem olbrzymich nakładów energii, znacząco **negatywnie** oddziałującym na środowisko. Przy prawidłowo prowadzonej hodowli norek uciążliwość odorowa ferm jest znikoma dzięki stosowanej ściółce ze słomy.

Dlatego nie zgadzamy się na zmianę i podwyższenie wartości współczynnika przeliczenia sztuk rzeczywistych na DJP, gdyż byłoby to krzywdzące i niesprawiedliwe dla hodowców fermowych norek w odniesieniu do hodowanych innych zwierząt gospodarskich.

Nie zgadzamy się również na obniżenie liczby DJP w odniesieniu do chowu i hodowli norek uznanych za przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Byłaby nasza zgoda na zmianę, gdyby dotyczyła ona wszystkich hodowanych zwierząt gospodarskich. Gdyby obejmowało to tylko naszych hodowców fermowych norek, byłoby to bardzo dyskryminujące, tym bardziej, że nasza hodowla ma wiele aspektów proekologicznych.

Z poważaniem

DYREKTOR GENERALNY
Polskiego Związku Hodowców
i Producentów Zwierząt Futerkowych

Klaudia Gołębek
Klaudia Gołębek

Klaudia Gołębek
Dyrektor Polskiego Związku Hodowców
i Producentów Zwierząt Futerkowych

Obowiązkowa rejestracja urządzeń chłodniczych i urządzeń ochrony przeciwpożarowej

W myśl ustawy z dnia 15 maja 2015r. o substancjach zubożających warstwę ozonową oraz o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych (Dz.U.2015.881) oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 stycznia 2016r. (dot. CRO; Dz.U. 2016.56) i rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 stycznia 2016r. (dot. Kart urządzenia i kart Systemu Ochrony Przeciwpożarowej; Dz.U. 2016.73), przedsiębiorcy, firmy farmaceutyczne, zakłady przetwórstwa owocowo-warzywnego oraz **rolnicy posiadający urządzenia chłodnicze, zobowiązani są do sporządzania Kart Urządzeń i zgłoszenia swoich urządzeń chłodniczych w nowo utworzonym rejestrze CRO (Centralny Rejestr Operatorów).**

(W przeciwnym razie grożą nakładane przez kontrolerów wysokie kary, których granice ustalone zostały od 600 do 3 000 zł, w zależności od wielkości przekroczenia progu szkodliwości dla środowiska czy skutków niedopełnienia obowiązków.)

Do rejestru należy wprowadzić dane dotyczące urządzeń chłodniczych, klimatyzacyjnych, przeciwpożarowych oraz pomp ciepła. Obowiązek ten ma zastosowanie w odniesieniu do urządzeń, które zawierają co najmniej 3 kg substancji kontrolowanych lub fluorowanych gazów cieplarnianych.

Do sporządzania i prowadzenia dokumentacji w formie Karty Urządzenia albo Karty Systemu Ochrony Przeciwpożarowej zobowiązani są operatorzy urządzeń chłodniczych, klimatyzacyjnych i pomp ciepła oraz systemów ochrony przeciwpożarowej, zawierających powyżej 3 kg czynnika chłodniczego. Operatorem urządzeń nazywa się osobę fizyczną, prawną, która sprawuje faktyczną kontrolę nad technicznym działaniem tych urzą-

dzeń. W praktyce funkcję operatora urządzeń pełni właściciel instalacji chłodniczej lub osoba zarządzająca obiektem, w którym urządzenie się znajduje. Operatorzy wymienionych urządzeń, aby utworzyć dla nich karty, wcześniej muszą dokonać rejestracji w systemie.

Karty sporządza się w Centralnym Rejestrze Operatorów Urządzeń i Systemów Ochrony Przeciwpożarowej, który dostępny jest w internecie pod adresem: www.cro.ichp.pl/. W CRO gromadzone są Karty Urządzeń, Karty Systemów Ochrony Przeciwpożarowej oraz dane zawarte w tych kartach (w postaci dokumentów elektronicznych). Karty te operator winien sporządzić i prowadzić oddzielnie dla każdego urządzenia albo systemu ochrony przeciwpożarowej.

Karta zawiera szczegółowe informacje na temat urządzenia, ilości substancji kontrolowanej (czynnika chłodniczego), prowadzonych napraw, konserwacji, wymiany elementów, wycieków czy uzgodnienia dotyczące właściwego odzysku fluorowanych gazów cieplarnianych (przeprowadza osoba z certyfikatem). Aby dokonać rejestracji, operator nie musi posiadać żadnych uprawnień czy certyfikatów, jednak naprawy czy serwisowania zgłoszonych urządzeń dokonywać będzie mógł już tylko fachowiec posiadający specjalny certyfikat.

Karty zakłada się w terminie 10 dni od instalacji urządzenia. Dodatkowo wszystkie naprawy, przeglądy itp. muszą być rejestrowane w karcie.

W celu usprawnienia rejestracji urządzeń, prosimy o kontaktowanie się bezpośrednio z firmą, która serwisuje ww. urządzenia na państwa fermie.

Konstrukcje drewniane pawilonów do hodowli norek.

Projektowanie, produkcja. Tel. 502 08 02 36

e-mail: dawid@lisiewicz.com.pl

Fot. T. Jakubowski

Rekordowe targi

Polski Związek Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych już po raz trzeci wziął udział w XIII Międzynarodowych Targach Łowiectwa, Strzelectwa i Rekreacji w Warszawie. W tym roku wydarzenie miało miejsce już od 18 do 20 marca. Dzięki bogatej ofercie wystawców, ekspozycji i programu, każdy mógł znaleźć coś odpowiedniego i interesującego dla siebie. Tegoroczne Targi okazały się być rekordowymi; jedna hala była niewystarczająca i potrzebne było dodatkowe 3000 m² hali. Dla Polskiego Związku Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych udział w imprezie stanowił możliwość do zacieśnienia współpracy z Polskim Związkiem Łowieckim, która trwa już od kilku lat oraz był okazją do przekazania odwiedzającym stoisko Związku informacji na temat znaczenia branży hodowli zwierząt futerkowych. W porównaniu do lat poprzednich, w tym roku każdy dzień Targów gromadził tysiące osób zwiedzających i zainteresowanych tematyką myśliwską, ale także hodowli zwierząt. Obecność PZHiPZF podczas Międzynarodowych Targów Łowiectwa, Strzelectwa i Rekreacji była ważna dla całej naszej branży ze względu na możliwość przybliżania tematyki hodowli zwierząt osobom, dla których jest ona zupełnie nieznana.

Fot. T. Jakubowski

Fot. T. Jakubowski

Wiosenne aukcje

Piąta, szósta i siódma aukcja sezonu 2015/2016

Za nami kolejne trzy, wiosenne aukcje sezonu. Sezonu nerwowego, z kiepskim początkiem sprzedaży. Po nieudanych pierwszych trzech aukcjach, dopiero lutowa aukcja w Kopenhadze pozwoliła z umiarkowanym optymizmem spojrzeć na dalszą część sezonu.

Cykl aukcji wiosennych rozpoczęty został w Helsinkach. Piąta aukcja sezonu, a zarazem druga w tym sezonie aukcja SAGA FURS wraz z ALC i FUR HARVESTERS, odbyła się w dniach 9–18 marca w Helsinkach. Aukcja zgromadziła w sumie kilkuset kupców, licząc obecnych na sali oraz kupujących online za pośrednictwem brokerów. Była to zarazem pierwsza tegoroczna aukcja SAGA FURS, na której do sprzedaży wystawiono skóry norcze (grudniowa aukcja SAGA FURS obejmowała tylko skóry lisie i jenocie).

Na aukcji marcowej, SAGA zaoferowała 3,7 mln skór norczych i 850 tys. skór lisich, ALC – 2,3 mln skór norczych, Fur Harvesters – 400 tys. skór dzikich zwierząt.

Biorąc pod uwagę wysoki procent sprzedaży skór, aukcję na pewno można zaliczyć do udanych. Skóry norek zostały sprzedane prawie w całości po cenach ostatnich międzynarodowych notowań, czyli w niektórych odmianach poniżej kosztów produkcji. Skóry samic oferowane były głównie w rozmiarze 0–1–2 i uzyskały średnią na poziomie 20 USD. Najślab-

sze ceny odnotowały skóry samic barwy mahogan – poniżej 16 USD, oraz glow, black i cross – poniżej 18 USD. Jakościowo lepsze skóry samic typu velvet uzyskały średnią 24 USD. Skóry samców oferowano w rozmiarze 0–10–20–30–40 uzyskały średnią 30,5 USD. Najślabiej wypadły odmiany: mahogan, black, glow i palomino – nie osiągnęły średniej 26,5 USD. W jakości velvet skóry samców uzyskały średnią 35,8 USD.

Znacznie słabiej wypadła sprzedaż lisów, na które nadal ciężko znaleźć kupców. Skóry lisów niebieskich i cieniastych oferowane były wyłącznie w rozmiarach 30–40–50–60. Z oferty liczącej niemal 600 tys. lisów niebieskich, sprzedanych zostało 58%, ze średnią ceną 57,7 USD. Lisy cieniaste w ilości 63 tys. sprzedano na poziomie 53%, ze średnią ceną 81,4 USD. Sprzedaż lisów srebrzystych 67,8 tys., oferowanych w rozmiarach 0–20–30 osiągnęła poziom 65% i średnią ceną 69,5 USD.

Dominującym rynkiem zbytu były Chiny oraz Hong Kong, przy wsparciu Korei i europejskiego przemysłu mody. Warto zaznaczyć, że na aukcji zakupów

dokonali także kupcy z Rosji.

Szósta aukcja sezonu, a zarazem druga w tym sezonie aukcja NAFA, odbyła się w dniach 5–11 kwietnia w Toronto. Oferta sprzedaży składała się z 5,2 mln skór norek hodowlanych, 46 tys. skór lisów hodowlanych oraz bogatej kolekcji skór zwierząt łownych. Niezmiennie, najsilniej reprezentowane były rynki Chin i Hong Kongu, które zdominowały zakupy, oraz Korei. Jeśli wziąć pod uwagę sprzedaż skór norczych, aukcję w Toronto należy zaliczyć do udanych. Podobnie jak w Helsinkach, osiągnięto wysoki procent sprzedaży norek a wiele odmian kolorystycznych sprzedano w 100%. Całość oferty sprzedano po stabilnych cenach, z nieznaczną tendencją wzrostową w niektórych gatunkach z krótkim włosem. Wzrost cen sprzedaży na poziomie 3–8% odnotowano we wszystkich mutacjach oraz kolorze demi – brown. Norki czarne oraz mahogany zanotowały najwyższy wzrost od 10 do 20%.

Podobnie jak w Helsinkach, również w Toronto zaproponowano kolekcję lisów hodowlanych. Jednakże wyników sprzedaży również nie można uznać za

OFERTA HURTOWNI PZHiPZF

Preparaty zwalczające muchy i pchły:

MUCHOSTOP – zwalcza muchy metodą rozsypywania/malowania.

AZA - FLY – bardzo silny preparat do zwalczania dorosłych pcheł i much.

MS MAGGOT DEATH PLUS – silny środek do zwalczania larw pcheł i much.

PERMAS - D – silny środek do zwalczania dorosłych pcheł.

AGITA – granulat przeznaczony do zwalczania much, karaluchów i pcheł.

FENDONA 6 SC – preparat owadobójczy do spryskiwania.

ASCYP – preparat owadobójczy do oprysku.

Mieszanki paszowe uzupełniające:

MPU NORKA/LIS 0,1% – mieszanka paszowa uzupełniająca. Sposób stosowania: 1kg/1tonę.

PROMINK IMMUNO – zestaw żywych kultur bakterii prozdrowotnych, poprawiających trawienie. Sposób stosowania: 0,5 kg/1 tonę.

MINK B-PLUS – mieszanka stosowana przy niedoborach witaminy B. Sposób stosowania: 1kg/1tonę.

PREGNOS H – preparat uzupełniający codzienną dietę w okresie rozrodu. Sposób stosowania: profilaktycznie 0,5kg/1tonę.

H-BIOTIN MAX – reguluje procesy zachodzące w skórze i poprawia jakość włosa. Sposób stosowania: profilaktycznie 0,5kg/1tonę.

KANI-HOLD MAX – zapobiega występowaniu kanibalizmu i autoagresji, podawany w sytuacjach stresowych dla zwierząt. Sposób stosowania: 5kg/1tonę.

WITAMINA E + SELEN – podawana w okresie intensywnego wzrostu przy skarmianiu wysokokalorycznej paszy oraz w okresie rozrodu, silne właściwości antyoksydacyjne. Sposób stosowania: 0,5kg/1tonę.

TOP LIVER – wspomaga pracę wątroby, stosowany w okresie wysokoenergetycznego żywienia. Sposób stosowania: 0,5kg/1tonę.

Dodatki do pasz:

WITAMINA C – pobudza mechanizmy odpornościowe organizmu, bierze udział w syntezie hemoglobiny, powstawaniu erytrocytów oraz w przyswajaniu żelaza.

CHLOREK CHOLINY – wskazany przy wysokoenergetycznym okresie żywienia, wspomaga pracę wątroby, odtłuszcza komórki ciała.

METIONINA – niezbędna dla prawidłowego rozwoju włosa i skóry zwierząt, syntezy białek, uczestniczy w detoksykacji czyli odtruwaniu organizmu, działa ochronnie na mięsz wątroby i nerek.

CZOSNEK SUSZONY – poprawia walory smakowe karmy.

GLUKOZA – poprawia kondycję samic w okresie wykotów oraz zmniejsza syndrom wyczerpania laktacyjnego.

ARBOCEL – koncentrat włókna surowego dodawany do karmy, w celu uzupełnienia włókna pokarmowego w dawce żywieniowej i poprawy właściwości fizycznych karmy.

LACTI GEL – zwiększa zawartość wody w karmie oraz poprawia jej konsystencję, szczególnie zalecany w okresie letnim.

Deratyzacja:

RATER – granulat do zwalczania myszy i szczurów.

Dezynfekcja sucha:

DEZOSAN – proszek o działaniu bakteriobójczym, przeznaczony do powierzchni i pomieszczeń hodowlanych. Sposób stosowania: stosuje się poprzez rozsypywanie preparatu na powierzchnię dezynfekowaną w dawce 40-100g/m².

DEZOSAN z miętą – proszek o działaniu bakteriobójczym Anty Flea (odstraszający pchły), do powierzchni i pomieszczeń hodowlanych. Sposób stosowania: stosuje się poprzez rozsypywanie preparatu na powierzchnię dezynfekowaną w dawce 40-100g/m².

Dezynfekcja mokra:

VIRKON S – preparat o szerokim spektrum aktywności wirusobójczej i bakteriobójczej.

OXIVIR PLUS – uniwersalny preparat myjąco-dezynfekujący.

Pozostałe produkty:

ALUMINIUM SPRAY – do ochrony i pielęgnacji skóry.

ANTYKANIBAL SPRAY – zapach przeciw kanibalizmowi.

LIGNOCEL – włókna drewna bukowego do czyszczenia, uszlachetniania i kosmetyki futer.

REHOFIX – granulat z kolb kukurydzy do czyszczenia, uszlachetniania i kosmetyki futer.

Dezynfekcja rąk:

SOFT CARE – preparat do dezynfekcji rąk + dozownik.

SOFT CARE MED 500 ml – preparat do dezynfekcji rąk z pompką.

Środki do konserwacji paszy:

PIROSIARCZYN SODU – działa hamująco na rozwój bakterii i pleśni.

OXY-NIL – działa hamująco na rozwój bakterii i pleśni do konserwacji paszy bogatej w tłuszcz.

RENDON PLUS LIQUID – stabilizuje tłuszcze, zapobiega jęlczeniu.

ZAMÓWIENIA W HURTOWNI PZHiPZF W TARNOWIE PODGÓRNYM

tel. 61 814 70 51, kom. 601 348 063

zadowalające, gdyż sprzedaż nie przyniosła oczekiwanych rezultatów. Spośród zaoferowanych 34,5 tys. skór lisów srebrzystych z europejskich hodowli, tylko niecałe 24 tys. znalazło nabywców, co daje średnią na poziomie 69%, z uśrednioną ceną ok. 50 USD za sztukę (rozm. 1–40).

Skromna oferta lisów niebieskich (250 szt.) została sprzedana w całości, uzyskując średnią ze wszystkich rozmiarów 64 USD. Zdecydowanie gorzej sprzedawały się lisy cieniste, których sprzedaż zatrzymała się na poziomie 34%. Spośród zaoferowanych 749 sztuk, tylko 254 skóry zostały sprzedane, a średnia ze wszystkich rozmiarów to 72 USD.

Wiele skór lisich małych rozmiarów oraz uszkodzonych zostało przesuniętych na aukcję majowo-czerwcową. W maju będą dostępne także świeże skóry lisów niebieskich.

Siódma aukcja sezonu, a zarazem trzecia w tym sezonie aukcja KOPENHAGEN FUR, odbyła się w dniach 14–21 kwietnia w stolicy Danii. Zdecydowaną większość kupców stanowili Azjaci, potwierdzając dominację chińskiej branży futrzarskiej na rynku. Na aukcji w Kopenhadze zaoferowano 6,5 mln skór norek. Podobnie jak w przypadku dwóch wcześniejszych, wiosennych aukcji sezonu, również tutaj, kolekcja skór norczych została sprzedana niemal w 100%, ze średnią ceną skór regularnych 35 USD, czyli z zauważalnym wzrostem w porównaniu do ostatnich aukcji. Skóry samic uzyskały średnią na poziomie 23,5 USD, a jakościowo lepsze skóry samic typu velvet uzyskały średnią 28,7 USD. Skóry samców uzyskały średnią 39,3 USD, a w jakości velvet skóry samców uzyskały średnią 44,4 USD.

W porównaniu do norek, znikoma kolekcja lisów stanowiła zaledwie ułamek sprzedaży i wyniosła 21 sztuk lisa niebieskiego i 677 sztuk lisa srebrzystego. Lis niebieski kupiony został za 1,5 USD za sztukę a srebrzysty sprzedał się w 23% ze średnią ceną 84,4 USD.

Podsumowując wiosenne aukcje, mamy powody do optymizmu i na pewno możemy poczuć się bezpieczniej niż na początku sezonu. Oczywiście nie może być mowy o powrocie cen z wiosny ubiegłego roku, ale rynek powoli odzyskuje płynność i jest w stanie wchłonąć kolejne partie skór. Nowy poziom cen został zaakceptowany przez kupców. Mimo, że nadal mamy do czynienia ze sprzedażą spekulacyjną, spadkowa tendencja poprzednich aukcji została zatrzymana na lutowej aukcji w Kopenhadze i ceny powoli zaczynają rosnąć nawet o 20% w porównaniu z aukcjami zimowymi. Podobne ożywienie na rynku obserwowa-

liśmy podczas zeszłorocznych wiosennych aukcji. Drastyczny spadek cen, którego skutki odczuwamy obecnie, miał miejsce w okresie od czerwca do stycznia. Zadajemy sobie pytanie, czy w tym sezonie branża zdoła się obronić przed zapaścią w końcówce sezonu? To pytanie z serii „czas pokaże”. Póki co, rywalizacja domów aukcyjnych o pozyskanie skór polskiego hodowcy jest bardzo silna. Proponowane warunki sprzedaży dla kupców, mające zachęcić do kupna skór, są coraz bardziej atrakcyjne (dodatkowe rabaty, wydłużone terminy płatności, korzystne ubezpieczenia, magazynowanie skór, serwis, obsługa logistyczna, składy wolnocłowe itp.). Na ożywienie rynku na pewno ma wpływ ponowne kredytowanie kupców chińskich, którzy wcześniej mieli z tym problem. Dzięki nowym pożyczkom na dogodnych warunkach, obserwujemy ożywienie na rynku skór. Prognozuje się również zwiększoną ilość sprzedaży futer w Chinach. Dzięki spadkowi cen detalicznych na wyroby futrzarskie, staną się one dostępne dla szerszej grupy odbiorców z niższymi dochodami.

W znacznie gorszej sytuacji znajdują się hodowcy lisów, których skóry wciąż kiepsko się sprzedają a ceny drastycznie spadły. Pod nieobecność kupców z Rosji, trudno znaleźć chętnych na te skóry. Stagnacja trwa już drugi sezon i dla wielu hodowców oznacza to zakończenie hodowli. Realne ceny uzyskiwane przez hodowców często są znacznie niższe od średnich aukcyjnych. Słaba cena wraz z kiepskim procentem sprzedaży powoduje, że dla wielu hodowla lisów stała się nieopłacalna i fermy są likwidowane.

Krzysztof Tuczowski

WYDARZENIE
BRANŻOWE
2016

SEMINARIUM NAUKOWE PZHİPZF 2-3 września 2016

Szanowni Hodowcy!

Tegoroczne **seminarium naukowe**
obejmujące tematykę związaną z hodowlą
mięsożernych zwierząt futerkowych
odbędzie się w dniach

2-3 września 2016r.
w Hotelu 500
ul. Poznańska 138
w Tarnowie Podgórny

Zachęcamy do zgłaszania swojego uczestnictwa
pod nr tel.
61-814-70-51

Prosimy o potwierdzenie udziału w seminarium
do dnia 15 sierpnia 2016

Studenci z Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy na zajęciach w Skinpolex sp. z o.o.

W dniu 29.01.2016 roku studenci studiów stacjonarnych i niestacjonarnych (30 osób) z Wydziału Hodowli i Biologii Zwierząt z kierunku Zootechnika, Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy uczestniczyli w zajęciach terenowych w Skinpolex Sp. z o.o., przy ul. Przemysłowej 8 w Bydgoszczy.

Przeprowadzone zajęcia odbyły się w ramach przedmiotu „Technologie chowu i hodowli zwierząt futerkowych”. W bieżącym roku studentów przywitał i poprowadził spotkanie prezes Spółki, pan inż. Roman Horoszcuk. Dotychczas w tych zajęciach zawsze

uczestniczyła pani Jolanta Hryckiewicz, specjalistka z wieloletnim doświadczeniem w sortowaniu skór mięsożernych zwierząt futerkowych, która przeszła już na emeryturę. Pan Prezes szczegółowo omówił zasady lotowania, czyli sortowania skór norek, jakie obowiązują w zagranicznych domach aukcyjnych. Obecnie Skinpolex skupuje skóry lisów i norek od hodowców z całej Polski, skąd trafiają do domu aukcyjnego NAFA w Kanadzie. Po otrzymaniu tychże informacji, niektórzy studenci próbowali samodzielnie dokonywać selekcji skór.

Trzeba zaznaczyć, że studenci bardzo chętnie biorą udział

w zajęciach terenowych, gdzie po wielogodzinnych wykładach w salach dydaktycznych i laboratoriach mogą zweryfikować zdobytą wiedzę w sposób praktyczny, a być może zdecydować o wyborze przyszłego zawodu. Tego typu spotkania dla studentów są bardzo cenne, bo częstokroć nie mają wyobrażenia, jak zdobywana wiedza łączy się

z praktyką. Przybyli studenci mogli też obejrzeć bardzo ładne skóry lisów rudych, które zostały pozyskane przez myśliwych. Ich wielkość oraz perfekcyjne przygotowanie do sprzedaży zrobiły duże wrażenie na oglądających.

Studenci zostali także zapoznani z aktualną sytuacją sprzedaży w europejskich i światowych domach aukcyjnych. Niestety, ten rok dla hodowców nie zapowiada się dobrze, ponieważ jest widoczny spadek cen w porównaniu do lat ubiegłych, zła sytuacja ekonomiczna w krajach, które są znaczącymi odbiorcami, jak np. w Rosji, a do tego ciągle zwiększająca się produkcja skór w Chinach.

Po zainteresowaniu i zaangażowaniu studentów podczas tegorocznego spotkania widać, że zapotrzebowanie na zajęcia terenowe jest bardzo duże i tylko należy wyrazić ubolewanie z powodu ciągłej tendencji obniżania finansów na tego typu zajęcia na polskich uczelniach.

Kontynuacja dalszej współpracy między Skinpolex Sp. z o.o. a UTP w Bydgoszczy jest jak najbardziej wskazana dla obydwu stron. Należy podkreślić jeszcze jeden aspekt terenowych zajęć, który polega na tym, że to potencjalni pracodawcy mają możliwość zaprezentowania studentom swojego działania, a także wymagań wobec ewentualnych przyszłych pracowników.

Korzystając ze sposobności, chciałbym na łamach niniejszego kwartalnika serdecznie podziękować panu prezesowi inż. Romanowi Horoszczukowi za gotowość i przychylność do współpracy. Należy także przypomnieć, że owocem współpracy było kilka prac magisterskich, które zrealizowano w UTP na podstawie udostępnionych materiałów.

Pan Prezes, witając przybyłych gości, zaznaczył, że jest absolwentem UTP w Bydgoszczy i że bardzo miło wspomina studenckie czasy, w związku z czym dla studentów jest otwarty i przyjazny, co po raz kolejny udowodnił podczas zajęć.

Dr inż. Jacek Zawislak

Przyczyny śmiertelności szceniąt norczych podczas odchowu

prof. dr hab. Marian Brzozowski
SGGW
Zakład Hodowli Zwierząt
Futerkowych i Drobego Inwentarza
Katedra Szczegółowej
Hodowli Zwierząt
Kierownik Zakładu

mgr inż. Jacek Goś,
SGGW

Dążenie do poprawy wyników odchowu norczych jest ciągłym tematem zarówno prac badawczych, jak i działań podejmowanych przez hodowców-praktyków. Poszerzanie wiedzy w tym zakresie, połączone z upowszechnianiem uzyskanych wyników badań i wynikających z nich wniosków, służy w efekcie poprawie uzyskanych na fermach wyników hodowlanych.

Dane, na podstawie literatury, wskazują, że śmiertelność norczych od porodu do odsadzenia mieści się w granicach 10–30%, przy czym największą liczbę upadków notuje się przez pierwsze dni po porodzie. Głównymi przyczynami upadków szceniąt we wczesnym okresie odchowu są infekcje bakteryjne, poronienia, wygłodzenie i hipotermia (Martino i Villar, 1990, Schne-

ider i Hunter, 1993, Malmkvist i in., 2007).

Martino i Villar (1990) za główne **infekcje bakteryjne**, będące przyczyną upadków oseków, uznali te, których przyczyną są *E. coli*, *Staph. aureus* i *P. vulgaris*. Zatrucia toksynami powyższych bakterii powodują nieprawidłowości w transmisji elektrolitów z naczyń krwionośnych do światła jelita, biegunki, zmiany degradacyjne w komórkach błony śluzowej przewodu pokarmowego, zapalenie i uszkodzenie: wątroby, śledziony, płuc, ośrodkowego układu nerwowego oraz zaburzą odpowiedź układu odpornościowego (Wrzecionowska, 2013).

Zaobserwowano, że **duża liczebność miotu** niekorzystnie wpływa na liczbę odchowanych młodych oraz ich masę, która

jest istotnie mniejsza u nowo narodzonych norcząt (Martino i Villar, 1990, Hoy i in. 1998). Dzieje się tak, ponieważ większa liczba płodów konkuruje ze sobą o składniki odżywcze już w trakcie życia płodowego, przez co rodzą się one słabsze lub martwe. Największą liczbę poronień obserwuje się u samic, które mają liczne mioty (Schneider i Hunter, 1993). Malmkvist i in. (2007) zauważyli również, że wraz z wydłużającym się w czasie porodem, zwiększa się śmiertelność noworodków. Za przyczynę tego zjawiska uważają oni fakt spędzania przez samice więcej czasu na pielęgnacji swoich dróg rodnych niż na opiece nad noworodkami.

Hipotermia, występująca u nowo narodzonych szceniąt, również przyczynia się do występowania upadków w początkowym okresie odchowu. Jednodniowe norczę traci temperaturę w tempie $0.88(0.04)^{\circ}\text{C min}^{-1}$. System termoregulacyjny w pełni rozwija się u nich dopiero w 22–29 dniu po porodzie, stąd do tego okresu młode są bardzo podatne na wysokie wahania temperatury (Rouvinen-Watt i Harri, 2001, Harjunpaa i Rouvinen-Watt, 2004).

Według Schneider'a i Hunter'a (1993), wygłodzenie, odwodnienie i w konsekwencji śmierć u młodych norcząt może być spowodowana także **niewystarczającym przyjmowaniem mleka** od matki, silną konkurencją o sutki wśród młodych lub słabą opieką samicy nad młodymi. Korhonen (1992) stwierdza, że liczba aktywnych sutków u samic jest wystarczająca dla miotów do 7 sztuk; każde młode będzie miało dostęp do przynajmniej jednego sutka, zatem, jeżeli produkcja mleka będzie na normalnym poziomie, nie można łączyć wysokiej śmiertelności z konkurencją o dostęp do sutka.

Zaburzeniem chorobowym, które pośrednio wpływa na zwiększoną śmiertelność młodych przy odchowcie, jest **syndrom wyczerpania laktacyjnego**. Pojawia się on w okresie intensywnej produkcji mleka przez samice i wraz z postępem powoduje u niej pogorszenie apetytu, apatię, niechęć do opuszczenia gniazda, utratę masy ciała, odwodnienie, a także zmętnienie wzroku, zachwianie równowagi, obniżenie odporności oraz wystąpienie stanów zapalnych gruczołu mlekowego i pęcherza, co w konsekwencji może prowadzić nawet do śmierci.

ARBOCEL®

w żywieniu zwierząt futerkowych

**Ekonomiczny koncentrat
włókna surowego...**

... o multifunkcyjnym działaniu:

- optymalna i stabilna konsystencja karmy
- wyższa strawność
- większe pobranie wody
- poprawa konsystencji odchodów
- lepsze wyniki rozrodu
- mniej uszkodzonych skór
- poprawa rentowności produkcji

RETENMAIER Polska
Sp. z o.o.

Włókna
zaprojektowane
przez naturę

Ul. Bitwy Warszawskiej 1920 r. 7 b
02-366 Warszawa
Tel.: + 48 608 51 00
Fax: + 48 608 51 51

www.jrs.pl

**Dedykowane rozwiązania
ubezpieczeniowe
dla hodowli i gospodarstw.**

Insurance Expert Sp. z o.o.
tel. 22 462 83 40

www.insuranceexpert.pl

Fot. T. Jakubowski

ci samicy i szczeniąt. Przyczynę występowania syndromu wyczerpania laktacyjnego upatruje się w nabytej odporności insulinoowej, która może być spowodowana nieodpowiednią kondycją samicy (zbyt otluszczona lub zbyt wychudzona), zbyt wysoką zawartością białka w dawce pokarmowej, niedoborem kwasów tłuszczowych n-3 w diecie oraz stresem samicy, związanym z okresem okołoporodowym i laktacją (Strychalski i Gugolek, 2013).

Od 28 dnia odchowu, gdy młode norczęta zaczynają pobierać karmę, najczęstszą przyczyną upadków jest **syndrom przedodsadzeniowej biegunki** (*preweaning mink diarrhoea* – PMD) (Clausen i Larsen, 2012). Biegunkę wywołuje astrowirus, który jest wysoce zaraźliwy i szybko rozprzestrzenia się na zakażonej fermie. Poza astrowirusem, u chorych zwierząt izolują się również *Campylobacter jejuni*, reowirusy i kalciwirusy (Hammer i in. 2012). Rozprzestrzenianiu choroby sprzyja nadmierne zagęszczenie, złe warunki higieniczne panujące na fermie oraz zapalenie gruczołu

sutkowego u karmiących samic (Gliński i Kostro, 2012). Zakażone zwierzęta wykazują takie objawy, jak gorączka, biegunka, która może trwać nawet do 10 dni, odwodnienie i mokra skóra z powodu nadmiernego produkowania wydzieliny z gruczołów apokrynowych (Claussen i in., 2004). Astrowirus u norek,

Disease Parvovirus). Ta choroba przyczynia się do wysokich strat ekonomicznych poprzez zmniejszenie płodności, zwiększenie liczby poronień upadków szczeniąt podczas odchowu. Reichert i Kostro (2014) w swoich badaniach wykazali, że zwierzęta zakażone wirusem miały zdecydowanie słabsze wyniki

Duża liczebność miotu niekorzystnie wpływa na liczbę odchowanych młodych oraz ich masę, która jest istotnie mniejsza u nowo narodzonych norcząt

poza syndromem przedodsadzeniowej biegunki, może również wywoływać zespół drżących norcząt (*shaking mink syndrome* – SMS) lub zespół mokrych norcząt (*wet mink syndrome* – WMS, *greasy mink syndrome* – GMS). Druga z wymienionych jednostek chorobowych jest czasem łączona z syndromem przedodsadzeniowej biegunki i traktowana jako jeden zespół chorobowy (Gliński i Kostro, 2012).

Poważnym problemem, obniżającym wyniki rozrodu norek, może być AMDV (**Aleutian Mink**

reprodukcyjne, a liczba odchowanych norcząt była znacznie niższa (2.1 młodych) niż u samic zdrowych (4.9 młodych). Najbardziej zjadliwa jest postać ostra choroby, która rozwija się w pierwszych trzech tygodniach życia u osesków pozbawionych przeciwciał (Wojcicka-Lorenowicz i in. 1999).

W swoich badaniach Lund i Malmkvist (2012) wykazali, że samice norek, które miały **dostęp do większej ilości materiałów do budowy gniazda**, lepiej odchowwały potomstwo niż te, którym

podano tylko jeden typ materiału. Jako przyczynę większej liczby odchowanych młodych wskazują oni częstsze przebywanie samicy w gnieździe przy norczętach, co daje lepsze warunki mikroklimatyczne w gnieździe, a w konsekwencji zmniejsza utratę ciepła przez młode.

Istotnym czynnikiem przy późniejszym odchowie norcząt

jest również odpowiedni **stan sanitarny karmy**. Bis-Wencel i in. (2006) wykazali w swoich badaniach, że odpowiedni stan higieny paszy, zapewniony przez dodatek konserwantu i antyutleniaczy, w istotny sposób zmniejsza śmiertelność młodych podczas odchovu. Natomiast dodatek pirosiarczanu sodu dodatkowo zadziałał

stymulująco na mleczność, poprzez wzmożenie pragnienia u norek, dzięki czemu młode nie mają problemu z niedoborem pokarmu.

Przedstawione materiały pokazują, jak wiele jest obszarów, w których prowadzone są badania, z których wyniki pozwalają na uzyskanie poprawy wyników odchovu norcząt.

PIŚMIENNICTWO

1. Bis-Wencel H., Zoń A., Saba L., Ondrasovic O., 2006. Wskaźniki rozrodu norek przy zastosowaniu różnych warunków żywienia. *Annales Universitatis Marie Curie-Skłodowska Lublin – Polonia*, vol. XXIV, 52 Sectio EE.
2. Clausen T.N., Dietz, H.H., 2004. Wet kits in mink, a review. In: VIII International scientific congress in fur animal production, De Ruwenberg, Hertogenbosch, Netherlands: 87–90.
3. Clausen T.N., Larsen P.F., 2012. Impact of weaning age on kit performance. *Scientifur* vol. 36 : 336.
4. Gliński Z., Kostro K., 2012. Astrowiroza norek – obserwacje wstępne. *Życie Weterynaryjne*, 87(11).
5. Hammer A.S., Ullman K., Jensen T.H., Hedlund K.O., Czifra G., Dietz H.H., Baule C., 2012. Preliminary results of field and experimental investigations of pre-weaning diarrhea in mink. *Scientifur* 36: 146.
6. Harjunpaa S., Rouvinen-Watt K., 2004. The development of homeothermy in mink (*Mustela vison*). *Comp. Biochem. Physiol.* A 137: 348–399.
7. Hoy S., Mengs U., Wenzel U.D., 1998. Influence of birth weight on live weight development up to weaning in farm mink (*Mustela vison*). *Archive fur tierzucht (Arch. Anim. Breed.)* 41 (5): 497–504.
8. Korhonen H., 1992. Activated mammary number and litter size in the mink. *Reproduction Nutrition Development, EDP Sciences*, 32 (1): 67–71.
9. Lund V.H., Malmkvist J., 2012. Influence of nest box environment on kit survival. *Scientifur* vol. 36: 78.
10. Martino P.E., Villar J.A., 1990. A survey on perinatal mortality in young mink. *Veterinary Research Communications* 14: 199–205.
11. Malmkvist J., Gade M., Iversen-Damm B., 2007. Parturient behaviour in farmed mink (*Mustela vison*) in relation to early kit mortality. *Applied Animal Behaviour Science* 107: 120–132.
12. Reichert M., Kostro K., 2014. Effect of persistent infection of mink Aleutian min disease virus on reproductive failure. *Bull Vet. Inst. Pulawy* 58: 369–373.
13. Rouvinen-Watt K., Harri M., 2001. Observations of thermoregulatory ontogeny of mink (*Mustela vison*). *J. Therm. Biol.* 26: 9–14.
14. Schneider R.R., Hunter D.B., 1993. Mortality in mink kits from birth to weaning. *Canadian Veterinary Journal* 34: 159–163.
15. Strychalski J., Gugolek A., 2013. Zaburzenia wczesnego okresu odchovu szczeniąt norek. *Zwierzęta Futerkowe*, nr 1: 7–12.
16. Wojcicka-Lorenowicz K., Kostro K., Siemionek J., Kutrzuba J., 1999. Postępy w rozpoznawaniu i zwalczaniu choroby aleucykowej norek. *Medycyna Wet.* 55 (9): 595–599.
17. Wrzecionowska M., 2013. Wpływ wybranych błędów żywieniowych na zaburzenia zdrowotne norek. *Wiadomości Zootechniczne*, R. 51, 1: 77–82.

J.M. Farmsalg

MASZYNY UŻYWANE

DANIA, 8752 Østbirk, Ryvej 4
e-mail: post@jemo.as

KARMIARKI I URZĄDZENIA FERMOWE

KOMPLETNE WYPOSAŻENIE LINII DO SKÓROWANIA

AKTUALNY KATALOG ZNAJDZIESZ NA:

WWW.JEMO.AS

Rola dobroczynnych bakterii w utrzymaniu równowagi mikrobiologicznej przewodu pokarmowego zwierząt futerkowych. Stosowanie probiotyków

mgr inż. Justyna Winiarska
Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu

lek. wet. Bolesław Gąsiorek
specjalista chorób
zwierząt futerkowych

Efekt produkcyjny każdej hodowli zwierząt zależy od bardzo licznych i różnorodnych czynników zaczynając od tych, które wywodzą się z podłoża genetycznego jak i tych, które wynikają z oddziaływania środowiska. Organizm zwierzęcia posiada różny stopień odporności na wpływ czynników negatywnych, czego niechcianym rezultatem mogą stać się problemy zdrowotne. Czynniki egzogenne czyli te środowiskowe, bytowe i przede wszystkim żywieniowe są uważane za pierwotne źródło zakażeń bakteryjnych powodujące hamowanie procesów obronnych organizmu poprzez wytwarzanie przeciwciał i komórek odpornościowych, czyli immunosupresję. Choroby z kolei wywołane są najczęściej przez patogenne wirusy, bakterie i pasożyty [6,11]. Powodem ich występowania mogą być błędy żywieniowe, a także brak odpowiednio zbilansowanej dawki pokarmowej. Organizm reaguje wówczas zaburzeniem ze strony układu immunologicznego, co nie zapewnia ochrony ustroju przed patogenami. Zwierzę choruje, a zdarzające się upadki obniżają w znacznym stop-

niu wcześniej zakładane wyniki hodowlane. Z wielu źródeł wynika, iż uzupełnienie diety o odpowiednie gatunki drobnoustrojów, które posiadają właściwości probiotyczne, pozwala na utrzymanie homeostazy przewodu pokarmowego. Homeostaza to rodzaj równowagi wewnętrznej, która determinuje prawidłowe funkcjonowanie organizmu i jest niezbędnym warunkiem zdrowia zwierząt. Równowagę flory bakteryjnej przewodu pokarmowego zaburzyć mogą czynniki takie jak zmiany w składzie karmy, błędy żywieniowe (niedostosowanie poziomów poszczególnych składników pokarmowych dla zapotrzebowania), obecność substancji toksycznych, stres związany z odsadzeniem, niska temperatura, niedojrzałość przewodu pokarmowego na poziomie fizjologicznym i immunologicznym, stosowanie leków przeciwbakteryjnych (m.in. antybiotyki, hormony, itp.) oraz złe warunki środowiskowe (brak reżimu sanitarnego, chorobotwórcze bakterie obecne w paszy). Mikroflora jelit posiada niezwykłą zdolność do utrzymywania swojej homeostazy, pomimo

stałego wpływu wielu czynników zewnętrznych. Uczestniczy w utrzymaniu stałej ochrony organizmu przed patogenami dostającymi się drogą pokarmową. Jelito organizmu żywego to bardzo złożony **ekosystem, opierający się na wzajemnej interakcji pomiędzy produktami pokarmowymi, komórkami gospodarza i drobnoustrojami [3,5]. Bytujące tam bakterie pełnią istotne role w procesach metabolicznych a także odpor-**

roślinnego, gdzie istnieje ryzyko wystąpienia zakażeń grzybami i mikotoksynami oraz zwierzęta mięsożerne, gdzie w ich pokarmie, z przyczyny łatwo psującego się (przy niewłaściwym przechowywaniu, obróbce termicznej) materiału paszowego pochodzenia zwierzęcego znajdować się mogą patogenne drobnoustroje oraz ich toksyny. Specyfika żywienia mięsożernych zwierząt futerkowych opiera się na znaczącym udziale pasz

szczeniąt. Brak stabilności żywieniowej i bytowej wpływa na deficyt odporności organizmu, co zauważalne jest najczęściej w okresach stresu, szczególnie wysiłku metabolicznego dla przykładu ciąża, czas rozrodu, laktacja gdzie organizm zwierzęcia jest obciążony potrzebami potomstwa czy też zima, podczas której odczuwalna jest niedogodność termiczna [5,11].

Alternatywnym sposobem na redukcję patogennych bakterii w przewodzie pokarmowym jest stosowanie probiotyków. Termin probiotyk wywodzi się od greckich słów *pro bios* – dla życia. Zjawisko towarzyszące tej suplementacji nazywane jest probiozą, czyli ingerencją w skład mikroflory przewodu pokarmowego poprzez zwiększenie liczebności bakterii probiotycznych. Probiotyk jest kolekcją tych dobroczynnych, endogennie związanych z florą jelitową żywych mikroorganizmów. Podane we właściwej ilości i składzie pokrywają ścianki przewodu pokarmowego w odcinku jelitowym, a utworzona z nich bariera biologiczna uniemożliwia

Alternatywnym sposobem na redukcję patogennych bakterii w przewodzie pokarmowym jest stosowanie probiotyków.

nościowych organizmu. W zależności od długości odcinka przewodu pokarmowego występuje tu od 10^6 do nawet 10^{12} drobnoustrojów w 1 gramie treści. Obecność drobnoustrojów w nabłonku jelita powoduje, że inne, te patogenne, powodujące liczne choroby drobnoustroje, nie mają możliwości przytwierdzenia do nabłonka jelita, namnażania i penetrowania czyli inicjacji zakażenia. Stymulowany jest także układ odpornościowy, który utrzymywany jest w stanie gotowości [3,5,6,7]. Flora bakteryjna jelit, która namnaża się w świetle jelita i przemieszcza wraz z pokarmem, ma ogromne znaczenie w pośredniczeniu w procesach trawienia, pobudzaniu perystaltyki i dostarczaniu substancji odżywczych, niektórych witamin (B, K) czy kwasu masłowego, który niezbędny jest do prawidłowego funkcjonowania nabłonka jelita grubego [5,6,8]. Narażone na utratę odporności z przyczyn chorób infekcyjnych są przede wszystkim gatunki zwierząt karmione paszami pochodzenia

pochodzenia zwierzęcego, powszechnie stosowane są odpady drobiowe, które niosą ze sobą ryzyko zakażenia pałeczkami z rodzaju *Salmonella*, równie często *Escherichia Coli*. Odpady rzeźniane mogą przyczynić się do zakażeń ziarniakami z rodzaju *Staphylococcus* i *Streptococcus*. Te z kolei są przyczyną stanów zapalnych układu moczowego i upadków nowo narodzonych

**POLSKI ZWIĄZEK HODOWCÓW I PRODUCENTÓW ZWIERZĄT FUTERKOWYCH
WE WSPÓŁPRACY Z NAJWIĘKSZYM PRODUCENTEM WITAMIN NA ŚWIECIE FIRMĄ DSM**

POLECA

MIESZANKĘ PASZOWĄ – UZUPEŁNIAJĄCĄ

NORKA/LIS 0,1%

- produkt opracowany dla mięsożernych zwierząt futerkowych
- produkt wytwarzany na zlecenie związku
- wysoką jakość produktu potwierdzają wyniki hodowlane
- atrakcyjna cena

**OD PONAD 87 LAT DBAMY O ROZWÓJ
POLSKIEJ HODOWLI
- NAM MOŻESZ ZAUFAC**

Zamówienia w biurze PZHPPZ Oddział w Tarnowie Podgórnym
tel. 61 814 70 51

akomodację chorobotwórczych bakterii, co korzystnie wpływa na pobudzenie odporności i obniżenie ryzyka rozwoju zakażeń u zwierząt gospodarskich [11]. Ich obecność ma także pozytywny wpływ na wykorzystanie paszy w wyniku naturalnego stymulowania procesów trawiennych. Szczepy probiotycznych bakterii mają zdolność do szybkiego namnażania i wykazują wysoką konkurencyjność w stosunku do szkodliwych bakterii typu *Salmonella*, *Clostridium* czy *E. Coli*. W skład dodatków probiotycznych dla zwierząt wchodzi zazwyczaj bakterie produkujące kwas mlekowy z rodzaju *Lactobacillus* np. *L. acidophilus*, *brevis*, *casei*, *farmicinis*, *fermentum*, *plantarum*, z rodzaju *Bifidobacterium*

np. *B. animals*, *bifidum*, *lactis*, *termophilum*, niektóre Gram-dodatnie ziarniaki z rodzaju *Streptococcus* (*S. infantarius*, *salivarius*, *termophilus*), z rodzaju *Enterococcus* (*E. faecium*, *faecalis*), z rodzaju *Pediococcus* (*P. acidilactici*, *pentosaceus*), z rodzaju *Lactococcus*, *Propionibacterium freundenreichii*, Gram-dodatnie laseczki z rodzaju *Bacillus*; *B. cereus*, *subtilis* oraz drożdżaki z rodzaju *Saccharomyces* (*S. cerevisiae*, *pastorianus*) [2,3,5]. W przypadku zwierząt futerkowych mięsożernych, podczas komponowania składu probiotyków, najczęściej stosuje się kultury: *Lactobacillus acidophilus*, *Enterococcus faecium*, *Bifidobacterium bifidum* oraz *Saccharomyces cerevisiae* [4]. Pozytywne oddziaływanie

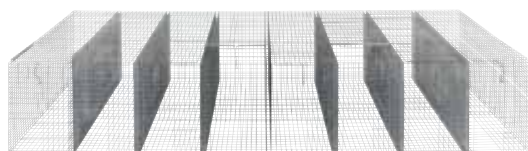
W HG znajdziesz wszystko czego potrzebujesz

Klatki, domki wykotowe oraz siatki do bieżących napraw

Firma HG dostarcza jedno z najlepszych siatek na rynku – firma Betafence, światowy lider w produkcji drutu jest naszym jedynym dostawcą.

Dostarczamy również inne produkty, które mogą być Państwu potrzebne na fermie. Wszystko można znaleźć w naszym katalogu jak również na naszej stronie internetowej.

Klatki HG

Domki wykotowe HG

HG Chipboard – płyta wiórowa o grubości 18mm.

HG Glulam/Birch – połączenie płyty sosnowej i 11-warstwowej sklejki brzoźowej.

HG Birch/Birch – 11-warstwowa sklejka brzoźowa.

System wody pitnej Forelco

HG

HG Poland Sp. z o.o.
ul. Prosta 34 · PL-72 100 Goleniów
Tel. 91 885 23 04/05
Fax 91 885 23 06
www.hgpoland.pl

Hedensted Gruppen A/S
Vejevej 15 · DK-8722 Hedensted
Tel. (+45) 75 89 12 44
Fax (+45) 75 89 11 80
www.hedensted-gruppen.dk

Olgierd Jakubowski
Kierownik sprzedaży, Polska
Tel kom: 509 650 136
oj@hgpoland.pl

Daniel Sawa
Regionalny przedstawiciel handlowy
Tel kom: 728 438 933
ds@hgpoland.pl

Aleksandra Stefańska
Specjalista ds. Sprzedaży i Marketingu
Tel kom: 728 438 921
as@hgpoland.pl

Henrik Mortensen
Kierownik eksportu
Tel kom: (+45) 20 20 56 11
hm@hedensted-gruppen.dk

– dla profesjonalnych hodowców

Pozytywne oddziaływanie preparatów zawierających bakterie probiotyczne na organizm zwierzęcia, polega na obniżaniu pH treści jelit poprzez wytwarzanie przez bakterie probiotyczne kwasów organicznych, zwiększaniu odporności na infekcje bakteryjne i poprawie zdrowotności poprzez stabilizację pożytecznej mikroflory w jelitach

preparatów zawierających bakterie probiotyczne na organizm zwierzęcia polega na obniżaniu pH treści jelit poprzez wytwarzanie przez bakterie probiotyczne kwasów organicznych (mlekowego, octowego, masłowego), zwiększaniu odporności na infekcje bakteryjne i poprawa zdrowotności poprzez stabilizację pożytecznej mikroflory w jelitach co zapobiega rozwojowi mikroorganizmów chorobotwórczych. Konsekwencją dodatku probiotyków może być również poprawa przyswajania składników pokarmowych, oraz obniżenie poziomu toksycznych produktów metabolizmu w przewodzie pokarmowym i krwi, co wpływa na ograniczenie występowania biegunek [1,11]. Probiotyczne bakterie przyczyniają się do produkcji naturalnych barier antybiotycznych zwanych bakteriocynami, które posiadają bójcze i statyczne spektrum działania w stosunku do bakterii patogennych [3]. Także zwięks-

szeniu ulega produkcja bądź stymulacja enzymów jelitowych – laktazy, maltazy, sacharozy dzięki czemu następuje wzrost strawności pobieranej paszy, stymulowanie odporności ogólnej organizmu oraz odporności miejscowej w obrębie błon śluzowych jelit. Kolekcje bakterii probiotycznych tworzące naturalne stymulatory wzrostu działają miejscowo w obrębie układu pokarmowego organizmu.

W badaniach nad zastosowaniem probiotyków w żywieniu lisów polarnych prowadzonych w latach 1998–2001 [4] wykazano, że dodatek probiotyków przyczynił się do wzrostu masy ciała, nastąpiła poprawa wyników oceny pokroju i parametrów jakościowych skór. Dodatek bakterii probiotycznych wpłynął pozytywnie na wzrost współczynnika strawności związków bezazotowych wyciągowych. Pozytywny efekt odnotowano w odniesieniu do morfologii błony śluzowej prze-

wodu pokarmowego i zmniejszenia uszkodzeń morfologicznych wątroby i nerek, nastąpiła zmiana proporcji składu mikroflory przewodu pokarmowego lisów oraz odnotowano lepsze wyniki rozrodu [4]. W wyniku kolejnych doświadczeń przeprowadzonych w Instytucie Zootechniki w Krakowie sprawdzających możliwość wykorzystania bakterii probiotycznych w żywieniu królików oraz ich wpływ na wyniki chowu wykazano, iż stosowanie probiotyków zmniejszyło liczbę upadków królicząt z 6 do 2,5% w okresie początkowego zainteresowania pokarmem innym niż mleko samicy (21–35 dzień życia). Zmniejszeniu uległa liczba upadków w okresie od odsadzenia do 90 dnia życia [9,10]. Zachowanie równowagi mikrobiologicznej układu pokarmowego zwierząt ma istotne znaczenie w zachowaniu zdrowotności stada hodowlanego. Wiele badań donosi, iż bakterie określa-

ne mianem probiotyków pomagają w utrzymaniu równowagi flory bakteryjnej jelit, stymulują system immunologiczny, chronią przed kolonizacją bakterii patogennych oraz doprowadzają do ich eliminacji [2,4,11]. Ponadto probiotyki wykazują lecznicze działanie w zaburzeniach układu pokarmowego, którym towarzyszą biegunki. Efektem wtórnym stosowania probiotyków może być poprawa wyników produkcyjnych [7]. Słuszności stosowania probiotyków możemy doszukiwać się u podstaw naturalnych, profilaktycznych sposobów zapobiegania dolegliwości ze strony układu pokarmowego, immunologicz-

nego poprzez wprowadzenie dobroczynnych bakterii kwasu mlekowego do organizmu [11]. Stosowane według zaleceń nie powodują skutków ubocznych. Ich zadaniem jest zasiedlenie jelit i wytworzenie w ten sposób biologicznej bariery ochronnej przed patogennymi bakteriami na drodze konkurencji. Sposób działania probiotyków można porównać do działania antybiotyków. Rezultaty są jednak uzyskiwane w dwojaki sposób; antybiotyki działają stosunkowo szybko, niszczą większość bakterii chorobotwórczych, ale również tych pożytecznych, probiotyki natomiast wymagają wydłużonego okresu stosowa-

nia i nie dopuszczają do rozwoju chorobotwórczych bakterii poprzez wzmożony rozwój bakterii dobroczynnych [8]. Należy jednak pamiętać, że dodatek probiotyków jest wsparciem prozdrowotnym, nie jest w stanie zastąpić odpowiednio zbilansowanej dawki żywieniowej pokrywającej zapotrzebowanie na składniki pokarmowe w różnych okresach hodowlanych, warunków sanitarnych i bytowych, to hodowca zobowiązany jest do zachowania dobrostanu zwierząt, a jego wysoki poziom przekłada się na zdrowie stada co pozytywnie wpływa na produktywność i przyszłe efekty hodowli.

PIŚMIENNICTWO

- [1] Bell A.W. 1995 *Regulation of organic nutrient metabolism during transition from late pregnancy to early lactation*. J.Anim.Sci 73:2084/2819
- [2] Ezema C., Chukwuemeka E. 2012. Determination of the effect of probiotic (*Saccharomyces cerevisiae*) on growth performance and hematological parameters of rabbits. Comparative Clinical Pathology 21(1)
- [3] Grela E.R. Semeniuk W. 1999. Probiotyki w produkcji zwierzęcej. Medycyna Weterynaryjna 55(4)
- [4] Gugolek A. 2002. *Zastosowanie probiotyków w żywieniu lisów polarnych (Alopex lagopus L.)*. Wyd. UWM Olsztyn
- [5] Libudzisz Z. 2011. *Mikroflora jelitowa, rola probiotyków w żywieniu*. Instytut technologii fermentacji i mikrobiologii Politechniki Łódzkiej
- [6] Mizak L. 2012 *Probiotyki w żywieniu zwierząt* ŻW 87(9)
- [7] Osiński Z. 2013. *Probiotyki w żywieniu zwierząt na podstawie najnowszych badań – ocena skuteczności, korzyści i oczekiwania*. Puławy
- [8] Śliżewska K, Biernasiak J. Libudzisz Z. 2006 *Probiotics as alternative for antibiotics* Z.N. Politechniki Łódzkiej 70–79–91 Łódź
- [9] Zajac J. 2006 *Pomocne mikroby*, Farmer.pl
- [10] Seyidoglu N. Galip N. 2014. *Effects of Saccharomyces cerevisiae and Spirulina platensis on Growth performances and biochemical parameters in rabbits* Kafkas univ Vet Fak Derg 20(3)
- [11] Libudzisz Z. [2002] *Mikrobiologiczne i technologiczne aspekty probiotyków* Probiotyki. Wyd. Nauk. PTTs. 11–22

Firma DAB

Tel 728 463 276

**Kompleksowa pomoc we wdrażaniu systemu HACCP
w kuchniach paszowych i skórowniach**

- analiza zagrożeń
- opracowanie instrukcji, formularze kontrolne
- wdrożenie

INFORMACJA

O PRACACH KOMISJI SEJMOWYCH

VIII kadencja

12 kwietnia 2016 r.
nr 32/2016 (49)

Komisja Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa /OSZ/ przeprowadziła pierwsze czytanie i rozpatrzyła rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o lasach (druk nr 394).

Uzasadnienie projektu przedstawił podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska – Andrzej Koniczny.

Projektowana ustawa wprowadza instrumenty prawne do nabywania przez Skarb Państwa, reprezentowany przez Państwowe Gospodarstwo Leśne „Lasy Państwowe”, gruntów leśnych. W przypadku sprzedaży gruntów leśnych przez osobę fizyczną lub prawną lub przez jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, Skarbowi Państwa, reprezentowanemu przez PGL LP, przysługiwać będzie z mocy ustawy prawo pierwokupu tych gruntów. Komisja przyjęła poprawki o charakterze legislacyjno-redakcyjnym.

Zgłoszono 5 wniosków mniejszości dotyczących między innymi: prawa wycofania się z zamiaru sprzedaży lasu w przypadku nieosiągnięcia konsensusu finansowego obu stron; terminu wejścia w życie ustawy.

Komisja przyjęła sprawozdanie.

Sprawozdawca – poseł Anna Paluch (PiS).

W posiedzeniu uczestniczyli: zastępca dyrektora generalnego Państwowego Gospodarstwa Leśnego „Lasy Państwowe” – Krzysztof Janeczko oraz zastępca prezesa Zarządu NFOŚiGW – Roman Wójcik.

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi /RRW/ rozpatrzyła Informację Najwyższej Izby Kontroli o wynikach kontroli realizacji zadań określonych w ustawie o wyścigach konnych oraz w zakresie nadzoru właścicielskiego nad torem wyścigów konnych na Służewcu w Warszawie.

Informację przedstawił wiceprezes NIK – Wojciech Kutyla.

Najwyższa Izba Kontroli skontrolowała, jak w latach 2013-2014 Polski Klub Wyścigów Konnych realizował zadania określone w ustawie o wyścigach konnych oraz jak Klub prowadził nadzór właści-

cielski nad torem wyścigów konnych na Służewcu. NIK ocenia, że PKWK właściwie nadzorował prowadzenie toru wyścigów konnych, działał na rzecz poprawy hodowli koni i rozwoju wyścigów.

Ustalone przez Izbę nieprawidłowości dotyczyły głównie nieściągnięcia zaległych należności za wynajem boksów i stajni, które powstały przed majem 2008 r., przed przekazaniem przez Klub toru w dzierżawę Totalizatorowi Sportowemu. W latach 2013-2014 podmioty zalegające z opłatami spłaciły 101 tys. zł, czyli zaledwie 10% całości zadłużenia. Według stanu na 31 grudnia 2014 r. zadłużenie, które powstało przed 2008 r., wynosiło ponad 643 tys. zł. Działania windykacyjne podjęte przez Klub w latach 2009-2012 w celu odzyskania zaległości okazały się nieskuteczne.

Właścicielem toru jest Skarb Państwa, a nadzór nad nim powierzono Polskiemu Klubowi Wyścigów Konnych. Podczas wyścigów są organizowane zakłady pieniężne. Działalność w zakresie zakładów wzajemnych może być prowadzona wyłącznie w formie spółki handlowej, dlatego organizatorem wyścigów jest Totalizator Sportowy, który od 2008 r. dzierżawi od Klubu tory na Służewcu, a zakłady organizuje Spółka Traf – Zakłady Wzajemne, wchodząca w skład grupy kapitałowej Totalizatora Sportowego. Nadzór właścicielski nad torem wyścigów cały czas sprawuje PKWK. Kontrola NIK wykazała, że robił to prawidłowo.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdziła, że Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi prawidłowo sprawował nadzór nad PKWK.

Komisja przyjęła informację.

Komisja przeprowadziła pierwsze czytanie i rozpatrzyła poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o wyścigach konnych (druk nr 356).

Uzasadnienie projektu przedstawił poseł Piotr Olszówka (PiS).

Projekt dotyczy zmiany organizacji Rady Polskiego Klubu Wyścigów Konnych oraz trybu powoływania i odwoływania Prezesa Polskiego Klubu Wyścigów Konnych.

Komisja przyjęła poprawkę zakładającą, że Prezesa PKWK powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw rolnictwa po zasięgnięciu opinii Rady.

Komisja przyjęła sprawozdanie.

Sprawozdawca – poseł Ryszard Bartosik (PiS).

W posiedzeniu uczestniczyła podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi – Ewa Lech.

**13 kwietnia 2016 r.
nr 33/2016 (50)**

Komisja Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa /OSZ/ rozpatrzyła wniosek i poprawki zgłoszone w czasie drugiego czytania do projektu ustawy o zmianie ustawy o lasach (druki nr 394 i 411).

W czasie drugiego czytania zgłoszono wniosek o odrzucenie projektu i 3 poprawki. Komisja wnosi o odrzucenie wniosku oraz o odrzucenie wszystkich poprawek.

Poprawki m.in. wprowadzały możliwość wycofania się z zamiaru sprzedaży lasu w przypadku nie osiągnięcia konsensusu finansowego obu stron.

Sprawozdawca – poseł Anna Paluch (PiS).

W posiedzeniu uczestniczyli: podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska – Andrzej Konieczny oraz zastępca dyrektora generalnego PGL Lasy Państwowe – Krzysztof Janeczko.

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi /RRW/ przeprowadziła pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o finansowaniu wspólnej polityki rolnej (druk nr 403).

Uzasadnienie projektu przedstawił sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi – Jacek Bogucki.

Projekt ma na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Dotyczy on umożliwienia jednostkom samorządu terytorialnego otrzymywania środków przeznaczonych na finansowanie z wyprzedzeniem, czyli przed zawarciem umowy o przyznanie pomocy na przedsięwzięcia przewidziane w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Komisja przyjęła sprawozdanie w brzmieniu przedłożenia.

Sprawozdawca – poseł Zbigniew Dolata (PiS).

Na kolejnym posiedzeniu Komisja przeprowadziła pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o rejestracji i ochronie nazw i oznaczeń produktów rolnych i środków spożywczych oraz o produktach tradycyjnych oraz niektórych innych ustaw (druk nr 385).

Uzasadnienie projektu przedstawił sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi – Jacek Bogucki.

Projekt ma na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Dotyczy on wdrożenia do polskiego porządku prawnego zmian wynikających z wejścia w życie rozporządzenia PE i Rady (UE) nr 1151/2012 w sprawie systemów jakości produktów rolnych i spożywczych oraz poprawy funkcjonowania systemu oznaczeń geograficznych produktów rolnych i spożywczych, a także doprecyzowania przepisów aktualnie obowiązującej ustawy.

Uzasadnienie projektu przedstawił sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi – Jacek Bogucki.

Po zakończeniu pierwszego czytania Komisja powołała podkomisję nadzwyczajną, do której skierowała ww. projekt. Przewodniczącym podkomisji został poseł Zbigniew Dolata (PiS).

Komisja wysłuchiwała informacji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na temat aktualnej sytuacji w Stadninie Koni w Janowie Podlaskim.

Informację przedstawił minister rolnictwa i rozwoju wsi – Krzysztof Jurgiel.

Minister poinformował, iż wyniki kontroli ujawniły nieprawidłowości w działaniu stadniny pod kierownictwem byłego prezesa Marka Treli. Minister stwierdził m.in., że działalność stadniny w zakresie hodowli koni przynosiła straty; w stadninie nie był zatrudniony na podstawie stałej umowy o pracę weterynarz; część zawieranych przez stadninę umów była niekorzystna. Stwierdzono nieprawidłowość w umowie najmu mieszkania między spółką a prezesem; nieterminowo regulowano zobowiązania stadniny oraz były nieprawidłowości w stosowaniu stawek i nieegzekwowaniu należności za pobyt koni.

Minister zapowiedział, że w najbliższym czasie zostanie sporządzony program rozwoju stadniny w Janowie Podlaskim. Przypomniał, że powołał Radę ds. Hodowli Koni, która dokona oceny i analizy SWOT hodowli koni. Dodał, że Agencja Nieruchomości Rolnych ogłosiła postępowanie kwalifikacyjne na stanowisko Prezesa Stadniny Koni Arabskich w Janowie Podlaskim. Nabór potrwa do 30 maja. W trakcie dyskusji posłowie opozycji i obecni na posiedzeniu przedstawiciele branży hodowców koni w Polsce zadawali pytania dotyczące stadniny, m.in. powodów odwołania jej kierownictwa. Pojawiły się kontrargumenty wobec stwierdzeń przedstawicieli resortu rolnictwa. Podkreślano niekompetentne działania obecnego zarządu stadniny w Janowie Podlaskim, godzące w podstawy polskiej hodowli koni arabskich. Zgłaszano sprzeciw przeciwko metodom zmian, posługiwaniu się insynuacją, wybór-

czym traktowaniem raportu NIK, podawaniem nieprawdziwych danych i szkodeniu bezpośrednio wizerunkowi i pozycji międzynarodowej polskiej hodowli koni arabskich. Poruszono m.in. sprawę padnięcia klaczy Prerii i Amry, należących do Shirley Watts, oraz kwestię nieznanego miejsca pobytu jednej z najdroższych klaczy z Janowa, która nie wróciła do stadniny w terminie po pobycie poza krajem. Komisja postanowiła wrócić do tematu funkcjonowania stadnin i hodowli koni arabskich na jednym z najbliższych posiedzeń.

W posiedzeniu uczestniczyli: główny inspektor ochrony roślin i nasiennictwa – Andrzej Chodkowski oraz zastępca prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa – Maria Fajger.

Na kolejnym posiedzeniu Komisja wysłuchiwała informacji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o sytuacji na rynku owoców miękkich.

Trudna sytuacja występuje przede wszystkim na rynku czarnej porzeczki, której ceny w latach 2014-2015 spadły do rekordowo niskich poziomów.

Komisja przyjęła informację.

Komisja wysłuchiwała informacji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na temat realizacji przez Polskę planu naprawczego w zakresie uznania grup producenckich owoców i warzyw.

Kontrola Europejskiego Trybunału Obrachunkowego w 2013 r. wykazała, że polskie władze nie wdrożyły skutecznych procedur kontroli zapobiegających nieprawidłowościom wynikającym z przyjętych zbyt ogólnych kryteriów kwalifikacji i wymogów kontrolnych oraz brak odpowiednich wytycznych na szczeblu krajowym i unijnym. Plan działań naprawczych realizowany jest przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Komisja przyjęła informację.

Komisja wysłuchiwała informacji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o zadaniach i funkcjonowaniu Centralnej Biblioteki Rolniczej.

Celem biblioteki jest gromadzenie i udostępnianie specjalistycznego, naukowego zbioru informacji dotyczących wsi i rolnictwa, rybactwa i gospodarki żywnościowej oraz nauk pokrewnych. Według informacji – CBR realizuje swoje zadania statutowe, zapewnia ciągłość rozwoju kulturalnego, promuje kulturę i wiedzę oraz wspiera rozwój intelektualny społeczeństwa.

Komisja przyjęła informację.

W posiedzeniu uczestniczyli: sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi – Jacek Bogucki oraz podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi – Rafał Romanowski.

14 kwietnia 2016 r.

nr 34/2016 (51)

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi /RRW/ rozpatrzyła uchwałę Senatu w sprawie ustawy o wstrzymaniu sprzedaży nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych innych ustaw (druk nr 420).

Senat zaproponował siedem poprawek. Komisja wnosi o ich przyjęcie.

Poprawki m.in.:

- wprowadzają preferencje dla rolników, którym pod warunkiem uzupełnienia kwalifikacji zawodowych przyznano pomoc finansową przewidzianą w ustawie o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz rozwoju obszarów wiejskich w ramach PROW na lata 2007-2013 i 2014-2020, a termin na uzupełnienie tych kwalifikacji jeszcze nie upłynął, zrównując ich w prawach z rolnikami, którzy takie kwalifikacje rolnicze posiadają,

- dają możliwość obrotu ziemią prywatną o powierzchni nie większej niż 0,3 ha.

Sprawozdawca – poseł Robert Telus (PiS).

W posiedzeniu uczestniczył sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi – Zbigniew Babalski.

27 kwietnia 2016 r.

nr 36/2016 (53)

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi /RRW/ rozpatrzyła sprawozdanie podkomisji nadzwyczajnej o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o rejestracji i ochronie nazw i oznaczeń produktów rolnych i środków spożywczych oraz o produktach tradycyjnych oraz niektórych innych ustaw (druk nr 385).

Projekt ma na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Dotyczy on wdrożenia do polskiego porządku prawnego zmian wynikających z wejścia w życie rozporządzenia PE i Rady (UE) nr 1151/2012 w sprawie systemów jakości produktów rolnych i spożywczych oraz poprawy funkcjonowania systemu oznaczeń geograficznych produktów rolnych i spożywczych, a także doprecyzowania przepisów aktualnie obowiązującej ustawy.

Do projektu zawartego w sprawozdaniu podkomisji Komisja wniosła poprawki o charakterze redakcyjnym i legislacyjnym.

Komisja przyjęła sprawozdanie.

Sprawozdawca – poseł Zbigniew Dolata (PiS).

W posiedzeniu uczestniczył zastępca Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa – Tadeusz Łączyński.

Na kolejnym posiedzeniu Komisja zapoznała się z informacją Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na temat wykorzystywania polskich surowców w produkcji środków spożywczych wytwarzanych na terenie Polski.

Informację przedstawił sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi – Jacek Bogucki. Przetwórstwo w Polsce wykorzystuje przede wszystkim krajowe surowce, ale dokładne określenie zużycia polskich surowców jest trudne, bo obrót towarów w ramach UE jest wewnętrzną wymianą. Ponadto do wytwarzania żywności koncerny używają wielu produktów pochodzących z różnych krajów, a te nie są znakowane krajem pochodzenia. Stopień wykorzystania krajowych surowców jest różny w zależności od okresu oraz od surowca, co wynika ze zmian poziomu produkcji rolnej, różnej wysokości cen używanych przez rolników czy zmian popytu sektora przetwórstwa na surowce rolne, co zależy m.in. od koniunktury w handlu zagranicznym.

Znacznie więcej produkujemy, niż przerabiamy drobiu, wołowiny i mleka; udział wieprzowiny pochodzącej z państw UE w naszej produkcji żywnościowej to 1/3 tego, co jest w Polsce przetwarzane. Znacznie wzrosła produkcja drobiarska, a ok. 35% produkcji przeznaczona jest na eksport. Trzy razy więcej wołowiny eksportujemy, niż zjadamy w kraju. Nadwyżka produkcji mleka wynosi ok. 14%. Polska w ostatnich latach eksportuje zboża, głównie pszenicę, a importuje kukurydzę i śrutę sojową. W latach dobrych zbiorów Polska jest znaczącym eksporterem rzepaku, oleju i śruty rzepakowej. Na eksport przeznaczonych jest 19% polskiego cukru.

W trakcie dyskusji minister Jacek Bogucki odpowiadał m.in. na pytania dotyczące ASF i pomocy dla hodowców trzody, szkód łowieckich, płatności kolejnych rat kar za nadprodukcję mleka, wykorzystania bioetanolu na cele paliwowe, tworzenia giełd towarowych i targowisk dla rolników, możliwości uzyskania dodatkowego wsparcia z Unii. Podkreślił, że resort rolnictwa chce opracować programy działań dla poszczególnych rynków rolnych, a strategia powinna być gotowa do połowy roku. Pytany o perspektywy wypłat dopłat bezpośrednich wiceszef resortu odpowiedział, że dotychczas wypłacono 10,6 mld zł i jest to 73% należnej rolnikom kwoty, a pieniądze dostało 1,231 mln rolników, czyli 89% uprawnionych.

Komisja nie zgłosiła propozycji tematów kontroli do planu pracy Najwyższej Izby Kontroli na 2017 r.

Komisja rozszerzyła skład podkomisji nadzwyczajnej do rozpatrzenia poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie gruntów rolnych

i leśnych (druk nr 283) o poseł Paulinę Hennig-Kłoskę (N).

Komisja przeprowadziła dyskusję nad zagrożeniami dla terenów rolniczych wynikającymi z nowo budowanych kopalni odkrywkowych węgla brunatnego w Tomisławicach i Ościsławie.

Informację przedstawił prezes Stowarzyszenia Ekologicznego Eko-Przyjezierze – Józef Drzazgowski. Projektowana odkrywka węgla brunatnego Ościsławo pogłębi trwającą degradację środowiska naturalnego na pograniczu Wielkopolski i Kujaw. Zasięg leja depresyjnego planowanej odkrywki Ościsławo (300 km²) oprócz terenów rolniczych obejmie także kilka jezior. Stowarzyszenie przedstawiło liczne zagrożenia dla przyrody i rolnictwa, wynikające z uruchomieniem planowanej kopalni. Odkrywka oznacza m.in. odrolnienie gleb II i III klasy (ok. 300 ha), wycięcie 250 ha lasu i dziurę w ziemi o powierzchni 1600 ha.

W posiedzeniu uczestniczył zastępca Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa – Jarosław Sierszchulski.

Komisje: Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa /OSZ/, Rolnictwa i Rozwoju Wsi /RRW/ oraz Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej /STR/ przystąpiły do rozpatrzenia i zaopiniowania petycji Stowarzyszenia Inicjatyw Obywatelskich z Bielawy dla Komisji do Spraw Petycji w sprawie zmiany ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt.

Petycja dotyczy zmiany ustawy o ochronie zwierząt oraz innych ustaw w zakresie: kompleksowej reformy systemu schronisk dla zwierząt, powszechnej sterylizacji i kastracji psów i kotów w przypadku, gdy właściciel nie jest w stanie zapewnić ochrony dla potomstwa oraz wprowadzenia zakazu hodowli zwierząt na futra.

Komisje powołały podkomisję nadzwyczajną, która przygotuje projekt opinii w powyższej sprawie.

Przewodniczącą podkomisji została poseł Anna Milczanowska (PiS).

W posiedzeniu uczestniczyli: podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi – Ewa Lech oraz podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska – Andrzej Szweda-Lewandowski.

**28 kwietnia 2016 r.
nr 37/2016 (54)**

Komisja Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa /OSZ/ przyjęła propozycje tematów kontroli do planu pracy Najwyższej Izby Kontroli na 2017 r.

Komisja rozpatrzyła poselski projekt ustawy o dokończeniu budowy Zbiornika Wodnego Świnna Poręba (druk nr 427).

Projekt dotyczy określenia zasad finansowania inwestycji oraz ustalenia ostatecznego terminu realizacji budowy Zbiornika Wodnego Świnna Poręba.

Komisja przyjęła poprawki o charakterze redakcyjno-legislacyjnym.

Komisja przyjęła sprawozdanie.

Sprawozdawca – poseł Anna Paluch (PiS).

W posiedzeniu uczestniczyli: podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska – Mariusz Gajda oraz zastępca Prezesa Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – Krystian Szczepański.

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi /RRW/ rozpatrzyła wniosek i poprawki zgłoszone w czasie drugiego czytania do projektu ustawy o zmianie ustawy o wyścigach konnych (druki nr 356 i 422).

W czasie drugiego czytania zgłoszono wniosek o odrzucenie projektu oraz 3 poprawki. Komisja wnosi o odrzucenie wniosku oraz wszystkich poprawek.

Poprawki miały na celu:

- zapewnienie udziału w Radzie Polskiego Klubu Wyścigów Konnych przedstawicielom środowisk związanych z hodowlą koni i organizacją wyścigów konnych;
- umożliwienie pełnienia funkcji prezesa Rady łącznie ze świadczeniem pracy u innego pracodawcy lub wykonywaniem innych zajęć zarobkowych wyłącznie za zgodą ministra właściwego do spraw rolnictwa;
- wyłączenie ze składu Rady przedstawiciela ministra właściwego do spraw rolnictwa i określenie, że decyzje Rady będą przyjmowane zwykłą większością głosów w obecności co najmniej sześciu jej członków.

Sprawozdawca – poseł Ryszard Bartosik (PiS).

W posiedzeniu uczestniczyła podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi – Ewa Lech.

Komisje: Rolnictwa i Rozwoju Wsi /RRW/ oraz Finansów Publicznych /FPB/ przystąpiły do rozpatrywania poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym (druk nr 303).

Projekt dotyczy zwolnienia z obowiązku złożenia zabezpieczenia akcyzowego dla pośredniczących podmiotów tytoniowych.

Komisje odrzucały wniosek o odrzucenie ww. projektu.

Do dalszych prac nad projektem Komisje powołały podkomisję nadzwyczajną, której przewodniczącym został poseł Piotr Olszówka (PiS).

W posiedzeniu uczestniczyli: sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi – Jacek Bogucki oraz podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów – Wiesław Jasiński.

Komisje: Rolnictwa i Rozwoju Wsi /RRW/ oraz Zdrowia /ZDR/ przeprowadziły pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (druk nr 432).

Uzasadnienie projektu przedstawił minister zdrowia – Konstanty Radziwiłł.

Projekt ma na celu wdrożenie do krajowego porządku prawnego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/40/UE z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich w sprawie produkcji, prezentowania i sprzedaży wyrobów tytoniowych i powiązanych wyrobów.

Dotyczy on m.in. wprowadzenia zakazu sprzedaży e-papierosów lub pojemników zapasowych (z płynem zawierającym nikotynę) osobom, które nie ukończyły 18 lat, ograniczenia miejsc palenia papierosów elektronicznych, wprowadzenia zakazu sprzedaży transgranicznej wyrobów tytoniowych, wprowadzenia ograniczeń w zakresie reklamy i promocji tych wyrobów, wprowadzenia nowych ostrzeżeń zdrowotnych na opakowaniach.

Po zakończeniu pierwszego czytania Komisje powołały podkomisję nadzwyczajną, do której skierowały ww. projekt. Przewodniczącym podkomisji został poseł Tomasz Latos (PiS).

W posiedzeniu uczestniczył sekretarz stanu w Ministerstwie Zdrowia – Jarosław Pinkas.

**12 maja 2016 r.
nr 42/2016 (59)**

Komisja Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa /OSZ/ rozpatrzyła poprawkę zgłoszoną w czasie drugiego czytania do projektu ustawy o dokończeniu budowy Zbiornika Wodnego Świnna Poręba (druki nr 427 i 458).

Komisja wnosi o jej odrzucenie.

Poprawka dotyczyła zwiększenia łącznych nakładów finansowych na dokończenie budowy zbiornika w tym roku o kwotę 3000 tys. zł, z przeznaczeniem na budowę drogi związanej z budową zbiornika w gminie Stryków na odcinku Łękawica – Zagórze.

Sprawozdawca – poseł Anna Paluch (PiS).

Komisja rozpatrzyła odpowiedź ministra środowiska na dezyderat nr 1 skierowany do Prezesa Rady Ministrów w sprawie ratowania Puszczy Białowieskiej.

Obecny stan lasów Puszczy Białowieskiej budzi najwyższy niepokój. Przeciwdziałanie destrukcyjnym zjawiskom (wzmoczona aktywność kornika drukarza, degradacja siedlisk) jest obowiązkiem wynikającym z definicji czynnej ochrony przyrody. W związku z tym Minister Środowiska w dniu 25 marca 2016 r. zatwierdził aneks do planu urządzania lasu sporządzonego na lata 2012-2021 dla nadleśnictwa Białowieża w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku. Aneks przewiduje zwiększenie limitu cięć w perspektywie najbliższych 6 lat (o około 125 tys.m3). Jednocześnie wdrażanych jest szereg działań mających na celu zapewnienie zachowania właściwego stanu gatunków i siedlisk w obszarze trzech nadleśnictw Puszczy Białowieskiej. Ponadto Dyrektor Generalny Lasów Państwowych w dniu 31 marca 2016 r. wydał decyzję regulującą zasady gospodarki leśnej w nadleśnictwach Browsk, Białowieża i Hajnówka, które zarządzają gospodarczą częścią puszczy znajdującą się poza Białowieskim Parkiem Narodowym.

Minister poinformował, iż złożono zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa powodującego zniszczenie w świecie roślinnym i zwierzęcym, tj. pogorszenie w znacznych rozmiarach stanu cennych siedlisk na terenie Puszczy Białowieskiej priorytetowych dla Wspólnoty Europejskiej oraz istotne zmniejszenie wartości przyrodniczych.

Komisja przyjęła odpowiedź na dezyderat nr 1.

W posiedzeniu uczestniczyli podsekretarze stanu w Ministerstwie Środowiska – Mariusz Gajda oraz Andrzej Konieczny.

Komisje: Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa /OSZ/, Rolnictwa i Rozwoju Wsi /RRW/ oraz Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej /STR/ negatywnie zaopiniowały petycję Stowarzyszenia Inicjatyw Obywatelskich z Bielawy dla Komisji do Spraw Petycji w sprawie zmiany ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt.

W opinii stwierdzono m.in., że pomimo wielu pozytywnych aspektów, petycja jest obciążona wieloma problematycznymi rozwiązaniami, np. przewiduje likwidację hodowli zwierząt psowatych (lisy, jenoty), nie wspominając o hodowli innych zwierząt futerkowych, np. norek.

Nasza wysłużona 660-tka odchodzi na emeryturę. Wyprzedaż stanu magazynowego po promocyjnej cenie!

W wyposażeniu:

- zbiornik karmy 850 l
- blokada dyferencjału
- podgrzewane siedzenie
- pompa karmy 450
- silnik Kubota D722, 20KM

MM 660

15.990 €

Serwis:

Mobil-Fach Krzysztof Głód
Milcz 8, 64-800 Chodzież
Tel.: +48 510 663 407
e-mail: mobilfach@o2.pl

minkomatic

Norcar BSB, Fabriksgatan 9, Nykarleby, Finland tel. +358 6 7812 800

Norcar Poland

Andrzej Janus

Tel.: +48 22 219 8550

Kom.: +358 504 600 072

andrzej.janus@norcar.com

www.minkomatic.com

GĄSIOREK Sp.J.
ul. Wrzesińska 8
62-250 Czarniejewo
tel. 61 4273 166
e-mail: biuro@grhgasiorek.pl

GOSPODARSTWO ROLNO-HODOWLANE
GĄSIOREK Sp.J.
Czarniejewo

**karma
dla norek**

OWIJARKA JASOPELS WRAP T5 Maxi Stretch

Owijarka Jasopels WRAP T5 Maxi Stretch umożliwia bardziej równomierne i dokładne napięcie skóry na prawidło.

MIZDROWNICA JASOPELS T6

Łatwość w obsłudze, możliwość regulacji większości parametrów, samoregulacja frezów, zamknięta skrzynia ssania.

PRAWIDŁA JASOPELS

Technologia Easy Off pozwala na regulację szerokości prawideł co bardzo przyspiesza zdejmowanie skór.

KARMIARKI JASOPELS

Karmiarki Jasopels dostępne są w 5 modelach z różnymi pojemnościami zbiorników do karmy.

**Solidna konstrukcja
i niezawodność!**

Zasięgnij fachowej porady - skontaktuj się z naszymi przedstawicielami: Bronisław Gutowski +48 502 202 404 bg@jasopels.pl Jakub Skikiewicz +48 504 114 105 js@jasopels.pl

Jasopels Sp. z o.o.
Tel. +48 61 892 70 92

ul. Łukowska 12
biuro@jasopels.pl

64-600 Oborniki
www.jasopels.pl

Pokrycia dachowe na pawilony hodowlane

**Dostarczamy wysokiej jakości płyty faliste włókno-cementowe
na pokrycia dachowe pawilonów hodowlanych**

Płyty faliste włókno-cementowe łączą ze sobą wysoką trwałość i wytrzymałość z jednoczesną lekkością i elastycznością. Ich zaletą jest niepalność, co sprawia, iż zwierzęta są lepiej chronione przed przypadkowym zaprószeniem ognia. Posiadają dobre własności izolacji termicznej, które pomogą w zachowaniu komfortowych warunków dla zwierząt w czasie upalnego lata. Zapewniają również dobrą izolację akustyczną, redukując dźwięki z zewnątrz, w tym hałas opadów atmosferycznych.

Ponadto materiał, z którego są wyprodukowane - włókno-cement - posiada możliwość absorbowania nadmiaru wilgoci, wytworzonej wewnątrz budynku, a następnie uwolnienia jej do środowiska pod wpływem korzystnej temperatury otoczenia. Dzięki temu wyeliminowano efekt skraplania się pary wodnej. Produkty są również odporne na rdzę, atak bakterii, grzybów oraz procesy gnilne, co sprawia, iż łatwiej jest je utrzymać w czystości. Ich trwałość jest szacowana na kilkadziesiąt lat, natomiast gwarancja obejmuje 15 lat - niezależnie od typu budynku.

Płyty faliste montuje się na lekkiej konstrukcji, szybko i łatwo, co znacznie skraca czas montażu i koszty.

Chcesz dowiedzieć się więcej: zadzwoń tel. 502-296-376, 502-673-053

LABORATORIUM PZHiPZF

ANALIZA KARMY DLA MIĘSOŻERNYCH ZWIERZĄT FUTERKOWYCH

Laboratorium PZHiPZF posiada możliwość badania prób karmy dla zwierząt hodowlanych.

Kierunki badań:

- sucha masa (SM)
- białko
- tłuszcz
- węglowodany
- popiół surowy
- wilgotność
- określenie kaloryczności
- procentowy (%) udział białka, tłuszczu, węglowodanów w energii

Informacje
dotyczące badania karmy
mogą Państwo otrzymać
pod numerem tel.

61-816-40-24, 61-814-70-51

LABORATORIUM DIAGNOSTYCZNE POLSKIEGO ZWIĄZKU HODOWCÓW i PRODUCENTÓW ZWIERZĄT FUTERKOWYCH

LABORATORIUM ZACHĘCA WSZYSTKICH HODOWCÓW
DO WYKONYWANIA BADAŃ SEROLOGICZNYCH W KIERUNKU WYKRYCIA
WIRUSA ADV CHOROBY ALEUCKIEJ NOREK

**Szczegółowe informacje otrzymają Państwo
pod nr 61 814 70 51**